

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت‌مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۹ خردادماه ۱۳۵۱)

فهرست مطالب :

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر دادفر مظهري - دکتر حبیب‌اللهی - اولیاء - خانم امیر ابراهیمی و آقایان احتشامی - مهندس عبدالحمید معینی .
- ۳ - بیانات آقای رئیس در مورد اهداء کتاب کلمات الاصول بکتابخانه مجلس شورای ملی .
- ۴ - تصویب صورت جلسه .
- ۵ - بیانات آقای دکتر مهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی در باره کنفرانس بین‌المللی کار .
- ۶ - تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر تاجبخش معاون وزارت امور خارجه .
- ۷ - تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای مهندس وثیق معاون وزارت راه .
- ۸ - تقدیم یک فقره اصلاح بودجه بوسیله آقای دکتر احمدی معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی .
- ۹ - اعلام وصول و قرائت نامه مربوط بیک فقره لایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۱۰ - طرح و تصویب فوریت لایحه موافقتنامه اصلاحی مربوط به تأسیس مؤسسه بین‌المللی روش‌های سواد آموزی بزرگسالان بین دولت شاهنشاهی ایران و یونسکو .
- ۱۱ - طرح و تصویب گزارش یک شوروی
- ۱۲ - طرح و تصویب گزارش یک شوروی کمیسیون بودجه راجع به لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۳ - تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدري وزير مشاور باقيد يك فوريت .
- ۱۴ - طرح و تصویب فوریت لایحه اصلاح جداول برنامه عمرانی چهارم .
- ۱۵ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام راجع به لایحه انتقال نیروی پایداری بژاندارمری کل کشور و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۶ - تقدیم لایحه انتخاب حسابرس سازمان برنامه بوسیله آقای قوام صدري وزير مشاور .
- ۱۷ - تقدیم دو فقره لایحه و یک فقره گزارش بوسیله آقای قوام صدري وزير مشاور .
- ۱۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۹ - تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای دکتر احمدی معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی .
- ۲۰ - اعلام وصول و قرائت نامه‌های مربوط بدولایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۲۱ - ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

احتشامی - محمدعلی آموزگار - حبیب‌الله احمدی

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

مهندس اردلان - ابعدرزم آرا - دکتر اسکوئیان - دکتر امین - اوحدی - اولیاء - ایلخانی پور - بدر صالحیان - دکتر یحیی بهبانی - دکتر بهزادی - دکتر پرتو اعظم - پروین - جعفری - مهندس جلالی - مهندس جلالی نوری - جندقی - چنگیزی - دکتر حاتم - دکتر حبیب الهی - دکتر سعید حکمت - حیدری - سرتیپ حکیمی - داروئی - اسمعیل خزیمه - سرتیپ دکتر خطیب شهیدی - خورشید - دشتی - ذوالفقاری - دکتر رشید یاسمی - دکتر رفیعی - ضیاء رضوی - دکتر زعفرانلو - سراج الدین - سمیعی - مهندس سهم الدینی - مهندس صائبی - صدقیانی زاده - دکتر صفائی - طباطبائی دیبا - مهندس فیروز عدل - دکتر غنی - مهندس فرخ - فرزند - فرهاد پور - فهیمی - فیصلی - قاضی زاده - کورانلو - کلانتر همزی - محدث زاده - مصطفوی نائینی - مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر منتظری - مهرزاد - نامور - نجدشیبانی نیکروش - دکتر گانگک - خان امیر ابراهیمی - سعادت اربابی - مهندس عطائی .

غائبین مریض - آقایان:

اخلاقی - ادیب سمیعی - مهندس پرومند - پوربایانی - مهندس زاهدی - دکتر بگانی - خانم دکتر صنیع - عبدالحسین آموزگار - جهانی .

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر دادفر مظهری - دکتر حبیب الهی - اولیاء - خانم امیر ابراهیمی و آقایان احتشامی

مهندس عبدالحمید معینی

رئیس - نقطه‌های قبل از دستور شروع میکنیم آقای دکتر دادفر تشریف بیاورید .

دکتر دادفر - همکاران محترم چنانچه استحضار دارند امروز حضرت ریچارد نیکسون و بانو هممانان عالی قدر شاهنشاه آریامهر و شهبانوی گرامی ایران وارد کشور ما میشوند . لذا لازم دانستم که بعنوان نماینده مردم ایران بر رئیس جمهور آمریکا و بانو در خانه ملت خوش آمد بگویم . حضرت نیکسون ششمین رئیس جمهور آمریکا است که باشاهنشاه آریامهر رهبر خردمند ملت ایران ملاقات و مذاکره می نمایند و خوشبختانه معظم له به برنامه های اصلاحی و انقلابی ایران آشنائی کامل دارند چنانچه قبلا در این مورد چنین اظهار نظر کرده اند .

هدف انقلاب ایران که باید سرمشق رهبران سیاسی جهان باشد سازندگی است ، و ملت ایران خوشوقت است که آقای رئیس جمهور آمریکا در این سفر از نزدیک آثار سازندگی انقلاب ایران را مشاهده خواهند نمود ما خوشوقتیم که به همراه ریاست جمهور آمریکا قریب سیصد نفر از روزنامه نگاران امریکائی و اروپائی امروز در تهران هستند و آنها نیز از نزدیک شاهد تحولات عظیم اجتماعی و اقتصادی ایران و تلاش همه جانبه ملت ما بطرف پیشرفت و ترقی هستند (صحیح است) و تردید نداریم که در مزاجت به وطن خود تلاش پی گیر ملت ما را برای نیل به دروازه تمدن بزرگ تحت رهبری شاهنشاه آریامهر با اطلاع جهانیان خواهند رسانید (صحیح است) ما خوشوقت هستیم که رئیس جمهور آمریکا بعد از سفر تاریخی خود به کشور اتحاد جماهیر شوروی ابتدا بکشور مسافر کرده اند و قهر این مسافرت و تبادل نظر باره بزرگ ملت ایران که در دنیا مظهر صلح و بشر دوستی و سازندگی شناخته شده اند در تحکیم اساسی صلح جهانی بخصوص آرامش و ثبات منطقه خاورمیانه تأثیر بسزائی خواهد داشت (صحیح است - احسنست) .

ملت ایران همواره با ملت آمریکا روابط دوستانه و حسنه داشته و تردید نداریم که مسافرت حضرت ریچارد نیکسون بکشور ما و مذاکراتی که با شاهنشاه آریامهر خواهند داشت بیش از پیش در توسعه مناسبات دو کشور و تحکیم اساسی صلح خاورمیانه مؤثر خواهد بود (صحیح است) .

ما خوشوقتیم که ریاست جمهور آمریکا هنگامی بایران سفر می کنند که در مذاکرات با اتحاد شوروی توفیق عظیمی در امضای قراردادهای تحدید تسلیحات که پالمال موجب کاهش تشنجات بین المللی است داشته و این قراردادها در میان ملت ما که با داشتن سیاست مستقل ملی خواهان حسن مناسبات با همه ملت ها و خواستار صلح و آرامش جهانی است حسن اثر فراوان داشته است (صحیح است) .

امیدواریم مذاکراتی که بین رهبران دو کشور ایران و آمریکا صورت می گیرد بیش از پیش موجب توسعه

مناسبات سیاسی و اقتصادی دو کشور و تحکیم مبانی صلح جهانی و بخصوص امنیت و آرامش منطقه خاورمیانه گردد (انشاء الله) آرزو مندیم که مهمانان عالیقدر ما در مدت اقامت در کشور ما خاطرات خوش داشته و باارمغان گرانبهائی که همانا تحکیم رشته های دوستی دو ملت است به کشور خود مراجعت نمایند (احسنست - احسنست) .

رئیس - آقای مظهری بفرمائید .

مظهری - جناب آقای رئیس ، همکاران محترم تاریخ را انسانها می آفرینند و آنچه در دنیای امروز بعنوان تاریخ زندگی بشر و تاریخ ملت ها در دست ماست آفریده انسانهاست ولی در طول تاریخ حیات بشر در میان ملت های گوناگون گاه گاه انسانهایی بوده اند که خود انسان آفرین شده اند ، نه بمعنای خلقت بلکه بعنوان تغییر دهنده مسیر فکری و روحی و زندگی قوم و ملتی ، و در میان این معدود انسانها نیز گروهی قوم و قبیله و خلق شهر و دیاری را به گمراهی کشانده و به نیستی سوق داده اند و عده ای قافله سالار پیشرفت و ترقی و تعالی و دگرگونی مردمی شده و به آنها روحیه ای نو بخشیده اند که این ها را میتوان انسان آفرین دانست که چون من بعنوان نماینده مردم شهر کرمان در ساحت مقدس مجلس شورای ملی سخن می گویم خان قاجار را بعنوان سمبل انسانی تاریخ آفرین که مردم شهر و دیار ما را از هستی ساقط کرد و به بدبختی کشاند و باصطلاح خاکستر نشین کرد معرفی میکنم و از شاهنشاه آریامهر بعنوان انسانی انسان آفرین که به همه آثار ظلم و تباهی قرون و اعصار پایان داد و فرمانی را که خان قاجار برای پیش گیری از آبادانی دیار ما صادر کرد و اعقاب از دنبال کردند زیر پانهاد (احسنست) و بدنیا ل اقدامات زیر بنائی که در عصر فرخنده اعلیحضرت رضاشاه کبیر انجام شده بود فرمان آزادی و آبادی را صادر کرد که در این نقطه شاید از نظر دگرگونی روحی بیش از سایر نقاط مملکت درخشیده است (صحیح است) ولی آنچه مرا امروز به سخن گفتن وا داشته و همه همکاران من نمایندگان استان کرمان و همه مردم استان کرمان بامن هم صدا و هم عقیده هستند اثرات روحی و معنوی تشریف فرمائی شهبانوی گرانقدر ما به استان کرمان است که با صداقت باید عرض

کنم نقطه تحولی در زندگی مردم استان کرمان شد و موجی ایجاد کرد که در تاریخ چند هزار ساله این خطه تاریخی بی نظیر بوده است (صحیح است) و باید قبل از بیان هر مطلبی این نکته را عرض کنم که متأسفانه وسایل ارتباط جمعی نتوانستند آنطور که باید و شاید منعکس کننده اثرات معنوی و عاطفی این مسافرت میمنت اثر باشند و امید داریم این کار را جبران بکنند چون آنچه در این استان و هنگام تشریف فرمائی شهبانو اتفاق افتاد یک برنامه تشریفاتی نبود که باگذشت روز و هفته و ماه بعنوان خبر روز از آن بگذریم و اگر ملاحظه میفرمائید که من بیشتر روی اثرات معنوی این برنامه تکیه میکنم بدان خاطر است که شهر و دیار ما و مردم ما به این نکته بیش از هر چیز نیازمند بودند و با آنکه بررسی دقیق علیاحضرت شهبانو پیرامون نیازمندیها و خواسته های مردم و توجه خاصی که به استعداد این استان فرمودند و اوامر مؤکدی که برای گسترش بیشتر برنامه های عمرانی در هر نقطه صادر فرمودند خود تحولی چشم گیر و همه جانبه بوجود خواهد آورد که نتایج آن از هم اکنون هویدا است و آغاز بسیاری از کارها نشانه آن است، ولی مردم ما ، مردمی که قرنها و تا قبل از آغاز سلطنت دودمان پهلوی جز ظلم و تباهی از دستگاه ناتوان زهری چیزی ندیده و نشنیده بودند با فرشته ای نیکو خصال روبرو شدند که بی ریا بپیان آنها می رفت و فرصت میداد تا مردم باصفا و پاکدلی که جز دیدار شهبانوی خود آرزوئی نداشتند بر دست و پای او بوسه بزنند و پایش اشک شوق بریزند (صحیح است - احسنست) فرزندان با صفای دیار ما مادری مهربان را در میان خود می دیدند که آنها را در آغوش می کشید و بزندگی آنها رنگی تازه می بخشید ، کارگران قالی باف شهبانورا در کارگاه در میان خود دیدند که از کار و زندگی آنها پرس و جومی کرد ، کارگران معادن ذغال در داخل تونل ها چشمشان به دیدار بانوی اول مملکت روشن شد ، کشاورزان ما برای اولین بار شهبانوی خود را در مزرعه خودشان زیارت می کردند که برای تأمین رفاه بیشتر آنها اوامری صادر می کرد ، اصناف ما با شهبانودر بازار شهر پیرامون کار و زندگی خود گفتگو کردند و بطور خلاصه بسیاری از مناطق استان

کرمان که علیاحضرت شهبانو در طول ۵ روز مسافرت خود طی چند هزار کیلومتر راه از نقاط مختلف آن بازدید فرمودند تا آن روزها هرگز شاهد چنان شکوه و شور و شوقی نبودند و هزاران نفر از مردم روستاها در تمام این ۵ روز از روستاهای دور و نزدیک بشهر می آمدند و تا پاسی از شب گذشته در مسیر شهبانوی خود می ایستادند تا برای چندمین بار لبخند محبت آمیز بانوی اول مملکت خود را که پیام آور شادی و امید بود به بینند و با لبخند استقبال و با گریه شوق بدرقه اش کنند (صحیح است) و سرفرازم که شهبانوی گرانقدر ما استان کرمان و دیار دلها را آنطور که آرزو داشتیم دیدند، از پیشرفت هایش مسرور شدند و برای جهش بیشتر آن اوامری صادر فرمودند که نخست وزیر خدمتگزار ما از همانجا و در محل دستور بررسی و انجام کارها را میداد که امیدواریم با عملی شدن آنها کرمان مستعد و پهنای مقامی را که شایسته آن است بدست آورد و مسلماً این کارها عملی خواهد شد فرمایشاتی که علیاحضرت شهبانو بهنگام ترك فرودگاه کرمان که مراتب سپاسگزاری مردم بحضورشان معروض گردید خطاب به نمایندگان استان کرمان فرمودند که کمیته ای زیر نظر خودشان برای بررسی امور مربوط به استان کرمان و انجام برنامه هایی که مقرر فرموده اند تشکیل خواهد شد مؤید این نظر است و باید عرض کنم فرمایشات شهبانوی گرانقدر در فرودگاه کرمان و پس از پنج روز بازدید از گوشه و کنار استان کرمان نوید بخش آینده درخشان تر این استان بود و دلهای صدها هزار کرمانی را که در طپش شور و شوق بود روشن تر ساخت. ما در پیشگاه شاهنشاه آریامهر سر تعظیم و تکریم فرود می آوریم که استان ما هر چه دارد از اوست (احسن است) و همانطور که بحضور علیاحضرت معروض داشتیم آنچه در طول ده سال و در عصر انقلاب در این نقطه انجام شده ما به سرفرازی و افتخار است و مردم کرمان که در طول تاریخ ایران همیشه پاسداران جانباز رژیم شاهنشاهی بوده و بارها بر سر عهد و میثاق خود جان و دل و حتی دیده داده اند اینهمه عنایت را که تشریف فرمائی علیاحضرت شهبانو میبذول فرمودند و از هر حیث و بخصوص از جهت معنوی و نیاز روحی که مردم ما داشتند در خور وصف

نیست فراموش نخواهند کرد و مردم دیار دلها هرگز این افتخار جاودانی را که شاه بانوی صاحب دل و درد آشنا به آنها داد از یاد نخواهند برد.

ما اکنون از بیان اوامری که علیاحضرت شهبانو صادر فرموده اند خودداری نمیکنم ولی در آینده انجام هر یک از برنامه ها را به عرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی خواهیم رسانید و تنها به ذکر این مطلب و کاری بزرگ که انجام شده اکتفا نمیکنیم و آن دگرگونی و تحولی است که در روحیه مردم ما بوجود آمده که این خودکاری است بس بزرگ که با اجرای صدها پروژه بزرگ عمرانی و با هزینه میلیاردها تومان بدست نمی آمد و جز به محبت و عنایت شهبانوی نیکو کار و فرشته خصال میسر نبود و در پرتو مسافرت چند روزه معظم لها موجی از شور و شوق و امید در سراسر استان کرمان بوجود آمده که وصف ناشدنی است و جز عرض سپاس به پیشگاه مبارکش وسیله ای برای پاسخگویی به آنهمه عنایت و محبت و بزرگواری نداریم (صحیح است - احسن است) و از خدای بزرگ مسئلت داریم سایه بلند پایه شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو و والاحضرت ولایتعهد عزیز را بر سر همه مردم این مملکت مستدام بدارد (انشاء الله) و از شخص رئیس دولت که در اجرای اوامر علیاحضرت تصمیمات فوری و قاطعی اتخاذ کردند و با حل بسیاری از مسائل در محل و دستوری که برای تأسیس دانشسرای عالی تربیت دبیر در کرمان صادر کردند متشکر و سپاسگزاریم (احسن است).

رئیس - آقای دکتر حبیب اللهی بفرمائید.

دکتر حبیب اللهی - جناب آقای رئیس - همکاران

محترم

روز دوشنبه اول خرداد ماه بدعوت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی کمیسیون کشاورزی مجلس شورای ملی بریاست آقای مهندس فیروز عدل رئیس کمیسیون با اتفاق آقای دکتر احمدی معاون پارلمانی این وزارتخانه عازم استانهای گیلان و مازندران گردید تا از فعالیتهای سازمانهای مختلف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بازدید به عمل آورد، وزارت کشاورزی با الهام از فرمایشات تاریخی شاهنشاه آریامهر در سازمان برنامه و

اوامر مؤکد معظم له در جهت توسعه و پیشرفت برنامه های اقتصادی و اجتماعی بخصوص کشاورزی و عمران و نوسازی روستاها و اولویتهای که بطور کلی برای روستا و روستانشینان در برنامه عمرانی پنجم قائل گردیده اند طرح های وسیع و عظیمی در دست اجرا دارد که در برنامه عمرانی پنجم و پس از آن بمورد اجرا خواهد گذاشت اینک اجازه میخواهد نقاطی را که مورد بازدید کمیسیون کشاورزی قرار گرفته بطور خلاصه ذکر نماید.

اولین قسمت مورد بازدید شرکت سهامی کشاورزی دامپروری سفیدرود نزدیک رشت بود، در اینجا آقای عون جزائری استاندار محترم گیلان برای ملاقات نمایندندگان عضو کمیسیون کشاورزی و آشنائی با آنها در این محل حضور یافته و درباره برنامه های کشاورزی و دامپروری استان گیلان مذاکراتی به عمل آوردند. شرکت سهامی کشاورزی و دامپروری سفیدرود در حال حاضر از مدرن ترین مراکز دامپروری کشور محسوب میشود، در قسمت مرغداری این شرکت که یک واحد یک میلیون را تشکیل میدهد روزانه ۱۶ هزار تخم مرغ و ۴ هزار مرغ پرکننده بیازار عرضه میگردد، این مرغها در کشتارگاه مدرن و مجهز خود شرکت ذبح و آماده فروش میشود.

در قسمت پرورش گوسفند ۳۰ هزار رأس گوسفند از نژادهای مختلف نگهداری میشود که با وجود بیماریهای شدید انگلی در استان گیلان تلفات آن در اثر مراقبت های صحیح بهداشتی بسیار ناچیز و راندمان آن بسیار خوب بوده است گاوداری مؤسسه دارای ۱۴۰۰ رأس گاو و گوساله از نژادهای اصیل خارجی است که روزانه ده هزار لیتر شیر میدهند، وسعت دریاچه های ماهی به ۷۱ هکتار میرسد و سالیانه از هر هکتار در حدود ۵ تن ماهی برداشت میشود.

مراعات مصنوعی و مزارع نمونه این شرکت ۲۵۰۰ هکتار وسعت دارد و در آن انواع گیاهان علوفه ای کاشته میشود، مدیریت صحیح، کارمندان ورزیده و فنی و دستگاههای مدرن، آینده درخشانی را برای این شرکت پیش بینی می نماید.

در نزدیکی این شرکت ایستگاه دامپروری وابسته

بوزارت کشاورزی قرار دارد که مورد بازدید اعضای کمیسیون قرار گرفت، در این ایستگاه ۲۷۰ گاو و گوساله از نژاد دانمارکی سیاه و سفید نگهداری میشود که روزانه بیش از ۱۲۰۰ لیتر شیر میدهند، در این ایستگاه آموزشی گاوهای تأسیس شده است که هر سال ۳۰ نفر از روستازادگان را با اصول صحیح دامداری و روش های نوین کشت علوفه دامی آشنا میکند و تاکنون ۹۰ نفر از آنها این کلاس را دیده اند. طرح اصلاح نژاد دام در این ایستگاه موفقیت های چشمگیری داشته است.

یکی دیگر از مؤسسات مهم و مفید اقتصاد کشور که مورد بازدید قرار گرفت کارخانه چوببری اسالم بود. این شرکت دولتی که وزارت کشاورزی صاحب سهام آن میباشد دارای ۳۰۰ میلیون ریال سرمایه است که برای بهره برداری از جنگل های اسالم تأسیس شده و هم اکنون از ۵۰ هزار هکتار جنگل بهره برداری مینماید مقداری از این چوبها برای تأمین مواد اولیه صنایع نخته لائی و روکش مستقیماً بفروش میرسد و بقیه در کارخانه چوببری به تراورس و الوار و تخته تبدیل میگردد و یک کارگاه مجهز نجاری در سال کورش کبیر در این شرکت شروع به احداث و نصب شده است که ۹۰٪ کارهای آن انجام گرفته و قریباً آماده بهره برداری میگردد. علاوه بر این، شرکت در حدود یک هزار هکتار جنگل کاری نیز انجام داده است. مدیر و کارکنان این شرکت با عشق و علاقه فراوانی مشغول انجام وظیفه بوده و یک هم آهنگی و صمیمیت بی نظیری در این دستگاه مشاهده میشود. شرکت سهامی شیلات بندر بهلوی نیز مورد بازدید قرار گرفت، این شرکت در سالهای اخیر بموفقیت هائی نائل گردیده و آخرین بیلان شرکت بارقم ۱۷۰۹۷۳۲۹۸ ریال سود ویژه، این مؤسسه را در ردیف پرسودترین سازمانهای اقتصادی و تولیدی ایران در آورده است. مروراید سیاه یا خاویار ایران که از مرغوبترین نوع خاویار دنیا شناخته شده سالانه در حدود ۲۰۰ تن بخارج صادر شده و خریداران عمده آن کشورهای آمریکائی - اروپائی و اتحاد جماهیر شوروی میباشد و ارزی در حدود ۴۰۰۰۰۰۰ دلار بخزانه کشور عاید میشود. اخیراً چهار کشتی ماهیگیری از اتحاد جماهیر شوروی برای صید

بک نوع ماهی کوچک ولذیذ بنام (کیل کا) خریداری و مشغول بکار گردیده است. در شرکت سهامی شیلات بک آموزشگاه ماهی شناسی وجود دارد که تحت نظر متخصصین فن اداره میشود و فارغ التحصیلان آن در قسمتهای مختلف شرکت شیلات مشغول بکار میشوند. ضمناً این شرکت مطالعاتی در مورد محیط زیست انواع ماهیها به عمل آورده که قابل توجه است در نزدیکی رشت از طرح کشت برنج دیدن نمودیم، طبق گزارش مدیر کل کشاورزی استان گیلان محصول برنج که در سال ۱۳۴۰ در تمام کشور ۴۰۰ هزار تن بوده است در سال ۵۰ بحدود ۱۰۰۰۰۰ تن رسیده است که ۲۰ هزار تن آن فقط محصول استان گیلان بوده، این مؤسسه بدون دخالت متخصصین خارجی و فقط بدست مهندسین ایرانی اداره میشود، سپاهیان ترویج و آبادانی - مروجین کشاورزی - شرکتهای تعاونی روستائی و بانک کشاورزی با این مؤسسه همکاری نزدیک دارند.

طرح پرورش درخت صنوبر در استان گیلان نیز خیلی جالب بود، ایستگاه طرح صنوبر کاری ضوابطه در ۶ کیلومتری شمال غربی آستانه اشرفیه در زمینی بمساحت ۴۰۰ هکتار قرار دارد که در حال حاضر ۳۰ هکتار آن برای آزمایشهای مربوط به پرورش صنوبر زیر کشت میباشد، این مؤسسه توانسته است تاکنون ۲۵۰ هزار اصله نهال مرغوب و تعداد ۹۵۰ هزار قلمه به متقاضیان استانهای گیلان و مازندران تحویل نماید و با شاخصی که طرح صنوبر کاری را در اراضی باثربه جنگلی اجرا نمایند کمک نماید متخصصین این مؤسسه روی ۱۷۰ نوع صنوبر مطالعه نموده و انواع مرغوب آنرا انتخاب نموده اند آخرین قسمتی که در استان مازندران مورد بازدید نمایندگان قرار گرفت مؤسسه اصلاح بذرونهال رامسر بود که متخصصین مرکبات در آنجا مشغول مطالعه و بررسی بوده و اطلاعات خود را در اختیار باغداران شمال میگذارند، متأسفانه در سال گذشته بطوریکه آقایان نمایندگان اطلاع دارند در حدود ۶۵-۵۰ درصد درختان مرکبات شمال بین لنگرود و چالوس در اثر سرمای شدید از بین رفته و بقول یکی از متخصصین مرکبات در همین مؤسسه که گزارشی نیز در این مورد به وزارت کشاورزی

و منابع طبیعی داده است کشت مرکبات در این استان و استان گیلان باید محدود شود و در غیر اینصورت با تغییر محسوس هوا و برودت شدید زمستان بیم آن می رود که نهالهای تازه و کوچک را از بین ببرد و خسارات جبران ناپذیری بیار آورد.

در خاتمه کمیسیون کشاورزی مجلس شورای ملی از پذیرا نیهای گرم وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و همچنین راهنماییهای ارزنده آقای دکتر احمدی معاون پارلمانی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و آقایان مدیران کل استانهای گیلان و مازندران و کلیه کارمندان این وزارتخانه که در هر قسمت اطلاعات لازم را در اختیار ما گذاشته و در تمام مدت ما را همراهی کردند از طرف خود و اعضاء کمیسیون کشاورزی تشکر مینمایم موفقت آقای مهندس روحانی وزیر فعال کشاورزی و منابع طبیعی را که با الهام از نیت ارزنده شاهنشاه آریامهر اقدام به طرحهای عظیم (مجتمع دامپروری) و واحدهای بزرگ کشت و صنعت نموده اند از خداوند بزرگ خواستار بوده و امیدواریم بپایاده کردن این طرحها کشور عزیز ما نه تنها از وارد کردن گوشت و غلات بی نیاز شود بلکه خودروزی صادر کننده این مواد باشد از موقعیت استفاده نموده ضمن سپاسگزاری از دولت خدمتگزار جناب آقایان هویدا که همواره توجهشان معطوف امور عمرانی شهرستانها بوده و میباشد تقاضا دارد نسبت با احتیاجات شهرستان نیشابور حوزه انتخابیه اینجانب بشرح زیر دستور اقدام صادر فرمایند.

- ۱ - اسفالت خیابان ۳۰ متری که زیرسازی آن انجام شده و وزارت راه تعهد تمام اسفالت آنرا نموده است و سایر خیابانهای جدید الاحداث.
 - ۲ - تجهیز کشتارگاه جدید الاحداث شهرستان نیشابور که ساختمان آن مدتی است پایان رسیده و احتیاج بوسائل فنی دارد.
 - ۳ - ساختمان استخر شنا برای جوانان ورزش دوست
 - ۴ - تکمیل لوله کشی آب آشامیدنی.
 - ۵ - پیاده روستای خیابانهای شهر بابلوک سیمانی.
- از حوصله ای که آقایان نشان دادند سپاسگزارم (احسن است).

رئیس - آقای اولیاء بفرمائید.

اولیاء - جناب آقای رئیس، همکاران محترم. بلطف خداوند یکتا و در پرتو عنایات شاهنشاه آریامهر مردم مشتاق و شاهدوست کرمان توانستند فخر کنند و بخود بیالند که شهبانوی گرامی ایران به استان کرمان تشریف فرما شدند.

جای بسی خوشبختی است که شهبانوی ایران به آنسوی ایران در کنار کویر خشک و سوزان بمیان مردمی که از دیرباز چشم براه شهبانوی خود بوده اند در تاریخ ۵۱/۲/۳۰ نزول اجلال فرمودند، تا به دل های پاک مردم پرتلاش این سرزمین فروغ و گرمی بیشتری بدهند (صحیح است).

مردم این استان با ابراز احساسات شادی آفرین شعله ای از آتش قلب خود را برای شهبانویی که محبوب قلوب آنان است نشان دادند و بدینسان در مدت پنجروز اقامت معظم لها از آنهمه محبت و مهربانی، قدردانی و سپاسگزاری کردند (احسن).

در این دیدار شهبانو مانند همیشه بکودکان و خردسالان و نحوه آموزش و پرورش آنان توجه خاص میندول فرمودند و در دیدار از پرورشگاه کودکان بی سرپرست را بنحوی مورد لطف و مرحمت قرار دادند که از سیمای بانشاط آنان این شعر خوانده میشد.

مژده ایدل که مسیحا نفسی می آید

که ز افلاس خوشش بوی کسی می آید (احسن)

از غم هجر مکن ناله و فریاد که من

زده ام فالی و فریادرسی می آید (احسن)

دیدار شهبانو از کرمان باعث شد افراد این استان

بایداری بیشتر در پی فرمایشات و اجرای نیت رهبر عالیقدر خود برآیند.

سرزمین وسیع و زرخیز کرمان استعداد عجیبی برای کشاورزی دارد که نمونه محصولات آنرا در تمام ایام سال مشاهده میکنیم و از منابع زیرزمینی معادن زغال سنگ و آهن و مس بقدری غنی است که پشتوانه ای برای پیشرفت صنعت کشور میباشد و اغلب این منابع بکرو دست نخورده اند.

بجز قسمتی از این نعمت خدادادی که برای استفاده

کارخانه ذوب آهن آریامهر مورد بهره برداری قرار گرفته بقیه محفوظ و دست نخورده در دل خالک جای دارد با توجه با وامریکه شاهنشاه آریامهر درباره معدن مس سرچشمه صادر فرموده اند و اینکه دولت هم اکنون سرگرم تهیه برنامه عمرانی پنجم است قطعاً در طرحهای آینده در زمینه کشاورزی و کشت و صنعت و ارتباطات و اکتشاف معادن و همچنین احداث جاده های اسفالت و توسعه و تعمیم آموزش عمومی استان کرمان پیشرفت محسوس و قابل توجهی خواهد داشت.

وظیفه خود میدانم مراتب سپاسگزاری خود و مردم این سرزمین را از تشریف فرمائی شهبانوی گرامی که طلیعه سعادت حتمی و قطعی برای مردم این سامان خواهد داشت عرضه بدارد.

آنگاه که موکب عالیقدر شهبانوی گرامی بشهر کهنسال و تاریخی بم نزول اجلال فرمودند مردم شاهدوست و وطن پرست بم با آغوش باز و چهره های خندان بانظم و ترتیب خاص مقدم مینمات اثر معظم لها را بانثار گل و شادی فراوان استقبال نمودند، چون برای اولین بار در تاریخ ۲۰۰۰ ساله شهر بم شهبانوی کشور از این شهر دیدار میفرمودند و با چهره بشاش به احساسات پاک مردم پاسخ میدادند ابراز علاقه مردم بم بشهبانو بقدری عمیق و افتخار آمیز بود که هیچگاه این دیدار تاریخی را از یاد نخواهند برد و جای بسی فخر و مباهات است که ارک قدیمی و باستانی بم با دیدار شهبانوی محبوب بعظمتی رسید که تاکنون چنین موهبتی را بخود ندیده بود و صفحه زرینی بر تاریخ مجد و عظمت آن افزوده گشت.

این تشریف فرمائی ثمرات ارزنده و پربرکتی برای اهالی بم بارمغان داشت (صحیح است).

جای بسی افتخار و مباهات است که شهبانوی محبوب با دقت نظر و توجه خاص برفاه و آسایش بیشتر مردم و نیازمندهای آنان اوامر لازم صادر میفرمودند و در شهر بم اوامر مؤکدی نسبت بتصفیه آب آشامیدنی و بهبود وضع بهداشت و احداث فوری بیمارستان که مورد احتیاج مبرم اهالی بود بجناب آقای هویدا نخست وزیر صادر فرمودند و باید بعرض برساند که دو روز بعد از تشریف فرمائی علیاحضرت شهبانو از طرف شیر و خورشید

سرخ در مورد احداث بیمارستان و تجهیزات آن اقدام لازم و سریع بعمل آمد جادارد که از مسئولین امر تشکر و سپاسگزاری نمایم.

علیاحضرت شهبانو از وضع زندگی مردم و نیازمندی آنان و همچنین نسبت بکارخانه بسته بندی خرما و پرتقال بمسئولانی فرمودند که مراتب بعرض رسید و در موقع عزیمت بطهران در فرودگاه کرمان مراتب خرسندی و رضایت خود را از فعالیتهای مختلف عمرانی و فرهنگی و آموزشی و آشناسدن به نیازمندیهای فعلی مردم آنسامان ابراز فرمودند که باعث افتخار و غرور مردم گردید.

(احسنت).
در پایان لازم میدانم از مرد نیکوکار و خیری بنام آقای مهندس افضلی پور که در اجرای نیات عالی شاهنشاه آریامهر مبلغ پنجاه میلیون تومان برای ایجاد دانشگاه کرمان اختصاص داده است و در این باره شاهنشاه آریامهر او امر مؤکدی برای تهیه مقدمات تأسیس دانشگاه صادر فرمودند نیکی یادکنم خوشبختانه ریاست هیئت امنای دانشگاه کرمان را والا حضرت اشرف پهلوی قبول فرمودند و با این اقدام آرزوی دیرین مردم کرمان برآورده خواهد شد.

وظیفه خود میدانم در این مکان مقدس از توجیحات عالی شاهنشاه آریامهر مردم استان کرمان سپاسگزاری نموده و مراتب حقشناسی و جانبازی مردم شادوست و وطن پرست آنسامان را بخاک پای شهریاری عرضه بدارم.

(احسنت - احسنت).
رئیس - خانم امیر ابراهیمی تشریف بیاورید.
عاطفه امیر ابراهیمی - با اجازه مقام ریاست همکاران محترم.

منت خدایا که هر چه طلب کردم از خدا

برمنتهای مطلب خود کامران شدم (احسنت)
پس از سالها انتظار هفته گذشته چشم ودل مردم کرمان به زیارت شهبانوی محبوب ایران روشن شد و افتخار پذیرائی از علیاحضرت فرح پهلوی نصیب هموطنان کرمانی گردید.

مردم شادوست و میهن پرست «بافت» نیز با وجود بعمد مسافت و برنامه فشرده و سنگینی که علیاحضرت شهبانو

داشتند از این فیض عظمی بی نصیب نماندند، این تشریف فرمائی روح تازه ای در کالبد مردم بافت دمید و توجیحات شهبانو و امید به زندگی بهتر بانان نیرو و جان داد (احسنت) بافت و بافتی خاطره روز پرشکوه دوم خرداد ماه ۱۳۵۱ را همیشه عزیز و گرامی خواهد داشت و هرگز از یاد نخواهد برد (احسنت).

مردم بافت در مسیر شهبانوی نیکوکار و دلسوز و علاقمند خود از فرودگاه تا شهر فرش گسترده، اسپند و کندر دود کرده و گل نثار مینمودند (صحیح است).
علیاحضرت شهبانو از بیمارستان و پرورشگاه جمعیت شیر و خورشید سرخ بافت بازدید فرموده با عطف و مهر بانی از حال بیماران جویا شده کودکان پرورشگاه را مادرانه نوازش فرموده و مسئولین قسمتهای مختلف را مورد عنایت خاص قرار دادند.

احساسات و علاقه ای که مردم از صمیم قلب ابراز مینمودند بحدی بود که معظم لها و ملتزمین را تحت تأثیر قرار داد علیا حضرت شهبانو بمیان مردم رفتند مردم شهبانوی عزیز خود را چون نگینی در بر گرفته و درددل میکردند شهبانوی مهربان با حوصله و علاقه بدردهای آنان گوش داده و در هر مورد او امر مؤکدی صادر میفرمودند، يك صحنه تکان دهنده این بود که زنی در حالیکه فرزند فلج خود را در بغل داشت به استقبال آمد، علیاحضرت شهبانو با مشاهده این وضع دستور فرمودند بچه های فلج بافت با هوای مباحثت معالجه به تهران اعزام گردند (احسنت).

درباره احتیاجات شهرستان و خواسته های اهالی سؤال فرمودند و در زمینه رفاه و آسایش مردم اوامری بشرح زیر صادر فرمودند.

۱ - تأمین آب شهر از طریق بستن سد خاکی روی رودخانه و ایجاد تصفیه خانه.

۲ - ایجاد کارگاه قالی بافی مجهز و بهداشتی در شهر بافت و مطالعه در زمینه تأسیس کارخانه قند در دشت آب بمنظور اشتغال اهالی و بالتبلیجه بهبود وضع اقتصادی آنان.

۳ - تأمین روشنائی شهر بوسیله برق منطقه جنوب شرق کشور.

۴ - ایجاد کتابخانه.

۵ - آسفالت خیابانهای شهر.

۶ - ایجاد میهمانسرا.

۷ - در بیمارستان بعرض رسید که با وجود اطاق عمل مجهز بعلت نبودن جراح اهالی ناچار هستند برای عمل های جراحی کوچک به کرمان مسافرت نمایند، مقرر فرمودند مادام که برای بیمارستان بافت جراح استخدام نشده يك تیم پزشکی از مرکز استان مأمور شوند که در هفته بکروز مشخص به بافت آمده و اعمال جراحی را انجام دهند.

هنگام مراجعت علیاحضرت شهبانو مردم بافت در حالیکه اشک شوق میفشاندند برای سلامت شاهنشاه آریامهر، علیاحضرت شهبانو و والا حضرت ولیعهد دعا میکردند قرآن بدست گرفته بودند تا شهبانوی محبوب در پناه قرآن مسافرت فرمایند (احسنت - احسنت).
علیاحضرت در پایان مسافرت فرمایشاتی خطاب بنمایندگان استان فرمودند که نشان دهنده علاقه و توجه مخصوص شهبانوی گرامی به بهبود وضع استان کرمان است.

ایمان دارم که این تشریف فرمائی منشاء خیر و برکت بوده و در مدت کوتاهی تغییرات و پیشرفت های چشمگیری در استان کرمان پدیدار خواهد شد.

مردم کرمان سلامت و سعادت خانواده سلطنتی را از خداوند متعال مسئلت دارند (احسنت - احسنت).
رئیس - آقای احتشامی بفرمائید.

احتشامی - بعد از ظهر امروز رئیس جمهور امریکا و همسرشان بنا بدعوت شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی ایران تهران می آیند.

این نخستین دیدار ایشان از تهران نیست در سال ۱۹۵۳ (۱۹ سال قبل) و در اردیبهشت ماه سال ۱۳۴۶ (۵ سال پیش) نیز بایران آمده اند.

در سفر دوم بقدری تحت تأثیر شخصیت والا شاهنشاه و برنامه های وسیع و مترقی ایران قرار گرفتند که هنگام ترك تهران در فرودگاه مهر آباد در طی مصاحبه ای چنین گفتند:

داین نخستین دیدار من پس از سال ۱۹۵۳ از تهران

است من در آنسال از سفر دور دنیا بنهران آمدم و برای اولین بار بحضور شاهنشاه شرفیاب شدم.

در سال های اخیر از برکت وجود شاهنشاه تحولات مهمی در ایران رونق داده است. بهمین علت من شاهنشاه ایران را از فعال ترین و مطلع ترین زمام داران جهان می شناسم (احسنت) شاهنشاه نه تنها بامور کشور خود بلکه بتمام مسائل جهانی احاطه دارند و با کمال اطمینان اظهار نظر می کنم که ایران از سال ۱۹۵۳ بعد به پیشرفت های شایانی ناائل آمده است.

ایران از حیث ترقی نقطه ای درخشان در جهان است و یکی از درخشانترین نقاطی است که تاکنون مورد بازدید من قرار گرفته است. ایران یکی از کشورهای است که مردم ایالات متحده امریکا خود را با آن بسیار نزدیک می بینند بعقیده من موفقیت های مهم ایران در اصلاحات ارضی و سهم کردن کارگران در سود کارخانجات و خدمات کشوری در نیروهای مسلح ایران مخصوصاً در تعلیم بی سوادان و کمک ها و یاریهای بهداشتی ب مردم، نمونه بسیار بارزی برای سایر ملل جهان است و یقین دارم که این پیشرفت ها موهون دوراندیشی و رهبری خردمندانه شاهنشاه است (صحیح است - احسنت).

بطوریکه ملاحظه می فرمائید این اظهار نظر صریح و قاطع بدنال دوسفر ایشان بایران که در فاصله ۱۴ سال صورت گرفته بهترین نمودار ارادت و اعتقاد صادقانه ایشان بشاهنشاه و برنامه های انقلابی است و این اظهار نظر هنگامی صورت گرفته که ایشان عهده دار زمامداری امریکا نبوده اند و بعنوان يك ناظر و شاهد بیطرف تحت تأثیر ترقیات شگرف و برنامه های خلاقه و سازنده و مبتکرانه انقلاب سفید ایران قرار گرفته و با اعتقاد راسخ آنرا ستوده اند (صحیح است).

پس اگر در دنبال این مسافرتها و وقوف به برنامه های مترقی ایران در سال ۱۳۴۸ پس از نیل به ریاست جمهوری آن پذیرائی شایان و استقبال کم نظیر را از شاهنشاه ایران درواشنگتن بعمل آوردند، عجب نیست و مسبق باین سوابق است (صحیح است) در سال ۱۳۴۸ که بنا بدعوت پرزیدنت نیکسون شاهنشاه بامریکا

مسافرت نمودند چنان تجلیل بی سابقه و کم نظیری از معظم له بعمل آمد که در تاریخ دیپلماسی آمریکا و مخصوصاً در سالیان اخیر مانند نداشته و بهین علت مدتها در مطبوعات جهان بعنوان يك رویداد مهم جهانی مورد بحث و تفسیر قرار گرفته بود.

حال بی مناسبت نمی دانم که مختصری هم بشرح زندگی سیاسی این رئیس جمهور واقع بین آمریکا پردازم.

برزیدنت نیکسون اصولاً مردم متواضع و فروتن و گشاده روئی است که باون تردید از تواناترین و مجرب ترین شخصیت های بارز سیاسی آمریکا بشمار می آیند. (صحیح است).

ایشان طی هشت سالی که معاونت اینهاور رئیس جمهور فقید آمریکا را بعهده داشتند از ۵۶ کشور جهان دیدن کردند و رویهم رفته دو میلیون و هشتصد هزار کیلومتر مسافت پیمودند و سپس سالها بعد هنگامی که در آمریکا سمنی نداشتند در حدود يك میلیون و شصت هزار کیلومتر دیگر طی طریق کردند و از کشورهای گوناگون آفریقائی، آسیائی، اروپائی و آمریکائی لاتین دیدن کردند و علی رغم تمام مخالفت ها و حتی تهدید بمرگ که در آمریکای لاتین بعمل آمد برنامه سیاسی خود را رها نمودند.

ایشان سیاستمدار پخته و کار آزموده ای میباشند که از زمانی که معاونت ریاست جمهوری آمریکا را بعهده داشت و در مرکز جنگ سرد بین شرق و غرب قرار گرفته بود بمسکو مسافرت کرد و باخروش و شجف بمذاکره پرداخت او در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا در سال ۱۹۶۰ با اختلاف ناچیزی که بر سر محاسبه آن هم جنجال و شایعات زیادی صورت گرفت از جان کندی فقید شکست خورد ولی در انتخابات گذشته مردم آمریکا باتوجه بسوابق و تجارب سیاسی او را برای احراز مقام ریاست جمهوری انتخاب کردند و در زمان ریاست جمهوری ایشان بطوریکه همه میدانیم مذاکرات مهمی که با کشورهای شرق و بویژه با زمامداران چین کمونیست و اخیراً نیز با مقامات شوروی انجام داده اند که فصل تازه ای در زندگی سیاسی و سیاست خارجی آمریکا با کشورهای جهان و روابط آنها می گشاید و چون فرصت

نیست اینک نمی توانم بیرامون اهمیت قراردادهای و نظق انسانی و تکان دهنده ایشان از آدیوتولوزیون مسکو، بیحث پردازم و اما مناسبات سیاسی ایران و آمریکا سابقه ای دیرینه دارد باین طریق که در آن تاریخ در تهران مشغول حفر خندق اطراف شهر بودند که يك مسیون آمریکائی بوسیله سفارت فرانسه از دولت ایران اجازه خواست که برای کمک با افراد بی بضاعت در آذربایجان غربی که در آن منطقه عده زیادی عیسوی در آن سکونت داشتند بیمارستان بسازند دولت ایران با این پیشنهاد موافقت کرد و از آن تاریخ بعد بتدریج بین دو کشور روابط سیاسی برقرار شد «بنیامین» اولین وزیر مختار ایالات متحده آمریکا در ایران بود. سپس مسیونهای مذهبی آمریکا در تهران و مشهد به تأسیس بیمارستان مبادرت ورزیدند و در تهران و رضائیه امروز (ارومیه دیروز) امتیاز تأسیس مدرسه گرفتند که کالج آمریکائی در تهران معروف همه می باشد.

امریکائی ها در سال قحطی ۱۳۳۶ قمری هجری که کشتار زیادی بیار آورد در تهران و مشهد با تأسیس شعبه ها و توزیع غذای رایگان بیاری مردم قحطی زده شناختند و باین عمل انسانی در دل مردم جای گرفتند (صحیح است) البته همکاریهای آمریکا و کمکهای نظامی و اقتصادی و فنی این کشور پس از جنگ بین المللی اخیر بایران و هم گامی و تشریک مساعی آمریکا در نجات آذربایجان و همچنین کمک های مالی و اقتصادی آمریکا به ایران پس از وقایع سال ۱۳۳۲ از مطالبی است که ملت ایران آنرا هیچگاه فراموش نخواهد کرد و همیشه مورد تقدیر مردم حق شناس می باشد.

من از فرصت استفاده کرده و تشریف فرمائی ایشان وهمسر گرامی شانرا بتهران خیر مقدم عرض نموده و یقین دارم با آن اعتقاد و ایمان راسخی که بتجارب سیاسی و نبوغ ذاتی شاهنشاه و نتایج سیاست مستقل ملی ایران دارند در مذاکراتی که انجام میگردد ب نتیجه مطلوب و خاطرات خوشی تهران را ترک خواهند کرد و در این سفر به پیشرفت ها و نتایج درخشان انقلاب سفید ایران که خوشبختانه بسرعت در حال نضج و کمال و توسعه است و قوف خواهند یافت و بر اثر تجدید بیلار و تبادل نظر ها مبانی مودت و دوستی دو کشور بیش از پیش تحکیم خواهد

شد و در پایان از مساعی جمیله و مجاهدت بی گیر سفیر کبیر شاهنشاه آریامهر درواشنگتن که در تشدید روابط حسنه دو کشور صمیمانه کوشیده اند سپاسگزاری می نمایم. متشکرم (احسنت - احسنت)

رئیس - آقای مهندس عبدالحمید معینی بفرمائید

مهندس عبدالحمید معینی - با اجازه مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم

در هفته گذشته که برای شرکت در مراسم قرعه کشی جوایز صندوق پس انداز بانک ملی به دعوت آقای خوش کیش با اتفاق دیگر نمایندگان این استان به بندرعباس رفته بودم، بار دیگر چون همیشه ناظر پرشورترین احساسات شاهپرستی هزاران نفر از مردم مرزنشین کرانه های خلیج فارس و دریای عمان که برای شرکت در این مراسم از میناب، بندر لنگه، قشم، جاسک، حاجی آباد، رودان بدعوت بانک ملی در استادبوم محمدرضا شاه جمع شده بودند شدم، بطوریکه به محض شروع برنامه بانام نامی شاهنشاه آریامهر، غریبشادی و فریادهای جاوید شاه هزاران زن و مرد و کودک شرکت کننده در جشن استادبوم محمدرضا شاه راه لرزه در آورده بود و این فریادها که از صمیم قلب از دل کرانه نشینان شاهپرست خلیج فارس و دریای عمان بر می خاست و نمودار زنده ای بود از حق شناسی، و ارج گذاردن به نتایج رهبریهای خردمندانه شاهنشاه آریامهر که در فاصله زمانی کم چهره این استان را که طی قرون و اعصار در عقب ماندگی مطلق فرو رفته بود تغییر داده است (صحیح است) و امروز بصورت بندری زیبا و مجهز در آورده و روز بروز هم با مراقبت های مؤثر دولت حزبی هویدا، که در اجرای او امر شاهنشاه برای پیشبرد و طرح های عمرانی آن تلاش شمر بخش مینماید، امید اینکه در فاصله زمانی کم در ردیف زیباترین و مجهزترین بنادر دنیا قرار گیرد کاملاً محسوس می باشد (صحیح است). و شکره جشن بیشتر شد موقعی که اعلام گردید دو نفر از بزرگان بزرگترین جوایز صندوق پس انداز ملی از اهالی کرمان هستند که این حسن تقارن که مواجه باتشریف فرمائی شهبانوی مهربان و دلسوز ایران به استان کرمان بود،

آثاری عمیق بردل و روح هر يك از شرکت کنندگان بجای گذاشت و می رساند که مسافرت های مستمر شهبانو به هر يك از نقاط مملکت توأم با خیر و برکت و رفاه مردم میباشد (صحیح است) و موضوع قابل توجه دیگر نمایش دو فیلم مستند از مسافرت شاهنشاه آریامهر به عربستان سعودی و زیارت خانه کعبه و دیگری تشریف فرمائی شهبانو به استان سیستان و بلوچستان. همچنین استان ساحلی در دوسه سال گذشته بود که بی نهایت بهره ریسنده اثرات عمیق بجای گذاشت چون حالت روحانی شاهنشاه حین زیارت خانه خدا و توسل به آفریدگار بکتا برای پیشبرد مشاغلتهائی که در قبال ملت خویش دارند چنان بیننده را تحت تأثیر قرار میداد که توصیف آن برای من مقدور نیست (صحیح است) همچنین نتایج توصیه های شمر بخش شهبانو که برای رفاه مردم استان ساحلی قیلا فرموده بودند و امروز اجرای آن محسوس بود می رساند تا چه حد دولت حزبی هویدا در اجرای او امر شاهانه کوشش و تلاش بکار بسته است (صحیح است).

بهر حال ابتکار صندوق پس انداز ملی قابل تحسین است که با برگذاری این مراسم در هر سال دریکی از استانها مردم آن استان را در مسیر فوائد پس انداز ملی قرار میدهد و عملاً ضمن سخنرانیهای مؤثر هر يك از افراد ملت را در ایجاد سدها، کارخانجات، توسعه کشاورزی و کلیه آثار پیشرفت چه در بخش ملی یا خصوصی بطور غرور آمیز سهیم و مؤثر قلمداد مینماید، ضمناً جا دارد از وزارت فرهنگ و هنر که در تهیه چنین فیلمهای مستند سعی لازم بکار میرسد و با نمایش در شهرها و روستاها کلیه ملت ایران را در جریان زندگی رهبر عالیقدر و شهبانوی دلسوزشان قرار میدهد تشکر نمایم و چون در شرایط مساعد کنونی که دولت توجه بیشتری به پیشرفت برنامه عمرانی این استان دارد لازم میدانم نیاز مندیهای حوزه انتخابیه خود شهرستان میناب را از اولویت ها بنظر دولت برسانم بترتیب زیر خواسته های آنها را تشریح مینمایم و مصرأ از دولت بخصوص از جناب آقای نخست وزیر که آمادگی کامل برای بر آوردن نیاز مندیهای نمایندگان دارند تسریع انجام آنها را تقاضا مینمایم.

۱- با توجه به مرغوبیت محصول لیموترش میناب

که از بهترین نوع آن در جهان میباشد بعلاوه میزان آن (در حدود ده هزار تن در سال) تکافی نیاز بازار داخل کشور را مینماید. ممنوع نمودن ورود نوع مشابه آن از کشورهای دیگر به منظور حمایت از تولیدکننده، که در شرایط کنونی بعلت نیازمندی وعدم توانائی مبارزه با دمپینگ کالای مشابه، تولید خود را به ثمن بخش در اختیار واسطه‌های تهرانی یا دیگر استانها قرار میدهند.

۲- ایجاد کارخانه آمبویه‌گیری و کمپوت سازی در شهرستان میناب با مشارکت تولیدکنندگان و کشاورزان به منظور تهیه آب‌لبیومی باستوریزه، کمپوت انبه و دیگر میوه‌های گرمسیری (در سال اول بهره‌برداری ۰/۲۵ سود میدهد).

۳- ایجاد کارخانه تهیه شیر خرمال و کلک سازی در میناب برای حمایت دارندگان و تهیه کنندگان خرمای خارک که متأسفانه صادرات آن هم با مبلغ ناچیز به هندوستان مواجه با محبودیت هائی شده است.

۴- تأسیس کارخانه سیمان در حدفاصله مسیر میناب و بندرعباس برای رفع نیازمندیهای روستائیان این استان که بتدریج خانه‌های کیری یا گلی خود را با رعایت شرایط منطقه‌ای بخانه‌های مستحکم و قابل زندگی بهتر تبدیل مینمایند.

۵- اختصاص اعتبار برای ایجاد و تشکیل شرکتهای تعاونی و مراکز قابل عمران و توسعه واحدهای کشت و صنعت در ۱۵۲ نقطه مطالعه شده برای جذب پانصد هزار نفر ساکنین ۲۴۸۰ واحد مسکونی فعلی که بطور پراکنده از سه الی ۱۰۰۰ نفر بطور متوسط در این مراکز در امتداد ۱۷۰۰ کیلومتر ساحل دریای عمان و خلیج فارس از جاسک تا نزدیکیهای بوشهر و عمق ۶۰ الی ۸۰ کیلومتر زندگی مینمایند.

۶- استقرار شرکت برق منطقه‌ای در بندرعباس و تکمیل آن برای پائین آوردن نرخ برق بحداقل به منظور رفع نیازمندیهای وابسته بان در سراسر استان.

۷- تأسیس سردخانه‌های متعدد در مراکز صید ماهی بمنظور حمایت از صیادان ماهی و میگو و عملاً کمک به توسعه این امر که در آینده قادر خواهند بود سالیانه در حدود دو میلیارد تومان ارزشه کشورسرازی بنمایند.

۸- ساختن راه میناب و منطقه بشاگرد بمنظور ایجاد و توسعه برنامه‌های دامپروری در بشاگرد و بهره‌برداری از معادن آن همچنین ایجاد عوامل زندگی مرفه برای پنجاه هزار نفر اهالی آن منطقه کوهستانی و زرخیز.

۹- ایجاد فرودگاه هواپیماهای دوموتوره در منطقه میناب و اتصال و گسترش ارتباط آن با مرکز استان.

۱۰- اسفالت و تعریض راه میناب بطول ۳۰ کیلومتر حد فاصل میناب و دوراهی جاده اصلی استان ساحلی که جاسک و بوشهر را بهم متصل میسازد.

۱۱- تعریض و اسفالت راه بندرتیاب و شهرستان میناب بطول ۱۰ کیلومتر با توجه به اهمیت این بندر صادراتی که همه‌ساله مقادیر قابل ملاحظه از فرآورده‌های کشاورزی این منطقه از طریق این بندر به کشورهای خارج صادر میگردد.

۱۲- لارویی و تکمیل اسکله بندرتیاب.

۱۳- ساختن سدهای خاکی در سراسر استان ساحلی بمنظور جذب آبهای بهاری در سفره‌های آب‌گیر زمینی و استفاده از چاههای عمیق و نیمه عمیق که از همین منابع مایه میگیرند بعلاوه موجبات گسترش جنگلهای طبیعی در امتداد این سدها فراهم میشود بطوریکه طی چندسال از جاسک تا لنگه و نزدیکهای بوشهر سرسبز و مستور از جنگل خواهد گردید، آثار این سدها مربوط به قرون گذشته نموداری از آبادی و عمران گذشته میباشد.

۱۴- با توجه به اتمام راه حد فاصل بین محل احداث سد میناب (گردنه آسیاب) و جاده اصلی و خلیه‌های سازمانی کارکنان سد، تسریع در اجرای طرح و شروع به ساختن سد حائز کمال اهمیت است بطوریکه با احداث آن که یکی از مهم‌ترین اقدامات حیاتی این منطقه در عصر انقلاب آریامهر است موجب خواهد شد هزاران هکتار زمین مستعد زیر کشت قرار گیرند و آمال اهالی این استان از رفاه و ثروت اعجاب‌انگیز بهره برگیرند.

۱۵- اختصاص اعتبار برای ساختن ۲۰۰ خانه سازمانی در شهرستان میناب بمنظور رفاه مأمورینی که برای انجام وظیفه باین منطقه میآیند و با گسترش شهرو عمران منطقه تعداد آن فزونی خواهد یافت.

۱۶- تسریع در اتمام پل سید متری و دو خانه میناب بطوریکه در دوسه ماه آینده اتصال آن به شهرستان میناب خاتمه پذیرد و عملاً رفاه کلیه اهالی شهرستان و روستائیان شرق میناب را با برقراری ارتباط بمرکز استان تأمین نماید.

۱۷- اختصاص اعتبار لازم برای احداث ۱۵۰۰ خانه ارزان قیمت و قابل زندگی منطبق با خصوصیات منطقه بمنظور نقل مکان کپرنشینان اطراف این شهرستان که روز بروز با پیشرفت برنامه‌های عمرانی و ساختن سد و بهره‌گیری از آن تعدادشان روبه افزایش خواهد گذاشت.

۱۸- اختصاص ده میلیون تومان اعتبار برای شهرداری شهرستان میناب بمنظور خریداری خانه‌هایی که در اطراف بلوار احداثی امتداد پل خراب خواهد شد همچنین احداث تحبابانهای ۴۵ متری آریامهر و شهبانو فرح مورد لزوم میباشد.

۱۹- اختصاص اعتبار لازم برای پیشبرد برنامه صنایع روستائی و تبدیل حصیربافی به قالی بافی و جاجیم بافی بمنظور بالا بردن سطح درآمد ۵۰ هزار زن روستائی این منطقه.

۲۰- اعزام پزشک متخصص برای درمانگاه آماده شده شیروخورشید شهرستان میناب.

در خاتمه توجه وزارت خانه‌های تعاون امور روستا، وزارت آب و برق، وزارت کشاورزی، وزارت کشور، سازمان برنامه، وزارت اقتصاد، همچنین شیروخورشید سرخ را به‌موارد فوق جلب مینمایم. (احسن-احسن)

۳- بیانات آقای رئیس در مورد اهداء کتاب کفایت الاصول به کتابخانه مجلس شورای ملی

رئیس - خاطر همکاران محترم مستحضر است سال گذشته هنگامی که مرحوم آیت‌الله العظمی کفائی خراسانی طاب‌نراه روزهای آخر زندگی خود را میگذرانیدند وصیت نمودند که نسخه اصلی کتاب کفایت الاصول تألیف والد بزرگوارشان مرحوم آیت‌الله العظمی آخوند ملا محمد کاظم خراسانی اعلی‌الله مقامه که بخط خود مؤلف تحریر گردیده بمجلس شورای ملی اهداء گردد (صحیح است).

مرحوم آیت‌الله العظمی آخوند ملا محمد کاظم

تحریر در آمده است (احسن).

۴- تصویب صورتجلسه

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب می‌شود.

۵- بیانات آقای دکتر مهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی درباره کفرانس بین‌المللی کار

رئیس - وارد دستور میشویم آقای دکتر مهدوی بفرمائید.

دکتر مهدوی (معاون وزارت کار و امور اجتماعی)

ریاست محترم مجلس شورای ملی بطوریکه استحضار دارند طبق مفاد بندب قسمت ۵ از ماده ۱۹ اساسنامه سازمان بین‌المللی کار کشورهای عضو سازمان مکلفند مقاوله‌نامه‌ها و توصیه‌نامه‌های مصوب کفرانس بین‌المللی کار را جهت تبدیل آنها به قوانین و یا اتخاذ هر تصمیم دیگر بمراجع قانونگذاری تقدیم نمایند.

طی پنجاه و سومین و پنجاه و چهارمین اجلاس کفرانس بین‌المللی کار در سالهای ۱۹۶۹ و ۱۹۷۰ مقاوله‌نامه و توصیه‌نامه‌های زیر مورد تصویب قرار گرفته است.

- مقاوله‌نامه شماره ۱۲۹ راجع به بازرسی کار در کشاورزی.

- مقاوله‌نامه شماره ۱۳۰ درباره مراقبت‌های پزشکی و غرامت بیماری.

- مقاوله‌نامه شماره ۱۳۱ مربوط به تعیین حد اقل مزد بویژه در مورد کشورهای در حال توسعه.

- مقاوله‌نامه شماره ۱۳۲ راجع بر خصی سالیانه با استفاده از حقوق.

- توصیه‌نامه شماره ۱۳۳ مربوط به بازرسی کار در کشاورزی.

- توصیه نامه شماره ۱۳۴ راجع به مراقبت های پزشکی و غرامت بیماری.

- توصیه نامه شماره ۱۳۵ در باره تعیین حد اقل مزد بویژه در مورد کسورهای در حال توسعه.

- توصیه نامه شماره ۱۳۶ در خصوص برنامه های ویژه اشتغال و آموزش جوانان به منظور رشد و توسعه.

در اجرای تعهد مذکور اینک متن اصلی و ترجمه فارسی اسناد فوق الذکر و همچنین متن اصلی و ترجمه فارسی بند ب قسمت ۵ از ماده ۱۹ اساسنامه سازمان بین المللی کار جهت استحضار آن مجلس تقدیم می شود.

بدیهی است قوانین و آئین نامه های مربوط با اجرای اصول مندرج در مقاله نامه ها و توصیه نامه های فوق بموقع و باتوجه بمتنضیات و شرایط و احوال کشورتیه و به استحضار خواهد رسید.

۶- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر تاج بخش معاون وزارت امور خارجه

رئیس - آقای دکتر تاج بخش بفرماید.

دکتر تاج بخش (معاون وزارت امور خارجه) -

باکسب اجازه از مقام معظم ریاست همانطور که خاطر نمایندگان محترم مستحضراست بموجب قسمت اول قانون مصوب ۱۲ خرداد ۱۳۴۸ بوزارت امور خارجه اجازه داده شده مقررات تشکیلاتی استخدامی - انضباطی و مالی مخصوص بخود را تنظیم کرده و پس از تصویب کمیسیونهای خارجه و دارائی و استخدام مجلسین سنا و شورای ملی بطور آزمایش بموقع اجرا بگذارد.

در نتیجه بررسیهای مفصلی که ظرف ۳ سال گذشته با در نظر داشتن قوانین جاریه و با توجه به طبع کار و وظایف خاص و مهم وزارت امور خارجه بعمل آمده مقررات مورد بحث در ۴ قسمت و در ۱۷۳ ماده تهیه و تنظیم گردیده و اینک تقدیم مقام محترم ریاست میگردد تا مقرر فرمایند در کمیسیونهای مربوط مورد بررسی قرار گیرد.

ضمناً این مطلب را هم باید بعرض برسنام که جناب آقای وزیر امور خارجه علاقمند هستند که دستگاه مجری

سیاست خارجی نزدیک ترین مناسبات را ببا قوه مقننه داشته باشد و همواره از راهنماییهای ارزنده نمایندگان محترم مجلسین بهره مند شود و بهمین جهت مایل بودند خودشان امروز این اساسنامه را در این ساحت مقدس تقدیم بدارند ولی چون همانطور که خانمها و آقایان محترم ائمهتضار دارند امروز ایشان برنامه هائی دارند لذا افتخار انجام این وظیفه را بر عهده اینجانب محول داشته و به بنده مأموریت داده اند بعرض جناب آقای رئیس و نمایندگان محترم برسنام که بهنگام طرح و بررسی مواد این اساسنامه خود جناب آقای دکتر خلعت بری هم در کمیسیونهای مربوط حاضر خواهند شد.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۷- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای مهندس وثیق معاون وزارت راه

رئیس - آقای مهندس وثیق بفرماید.

مهندس وثیق (معاون وزارت راه) - با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم بطوریکه استحضار دارند دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیونهای بین المللی حمل و نقل کالا و حمل و نقل مسافر و توشه بوسیله راه آهن که در برن در هفتم فوریه ۱۹۷۰ بتصویب رسیده ملحق شد لیکن برای تحقق اثرات این الحاق لازم است بدو پروتکل اضافی که در هفتمین کنفرانس تجدید نظر کنوانسیونهای مزبور بتصویب رسیده است نیز ملحق شود لذا با تقدیم متن فرانسه و ترجمه فارسی دو پروتکل مذکور تقاضا دارد موافقت فرمایند باین دو پروتکل که یکی الحاق بر قراردادهای حمل و نقل بار و مسافر و دیگری مشارکت در هزینه دفتر مرکزی دول عضو قراردادهای حمل و نقل میباشد دولت شاهنشاهی ایران نیز ملحق گردد.

رئیس - لوابح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۸- تقدیم يك فقره اصلاح بودجه بوسیله آقای دکتر احمدی معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی

رئیس - آقای دکتر احمدی بفرماید.

دکتر احمدی (معاون وزارت کشاورزی و منابع

طبیعی) - با اجازه مقام ریاست اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ شرکت سهامی صنایع شیر ایران را تقدیم میدارد.

رئیس - لایحه به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۹- اعلام وصول و قرائت نامه مربوط بیک فقره لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لایحه ای از مجلس سنا رسیده است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۷ (علوم و آموزش عالی)

در قبال لایحه شماره ۵۶۲۶۶ مورخ ۱۳۵۱/۲/۱۸ دولت

راجع بلایحه موافقتنامه اصلاحی مربوط به تأسیس مؤسسه بین المللی روش های سواد آموزی بزرگسالان بین دولت شاهنشاهی ایران و یونسکو در جلسه روز دوشنبه هشتم خردادماه ۱۳۵۱ مطرح گردید و برای آن فوریت پیشنهاد شد که بدو فوریت و سپس لایحه مزبور بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب آن مجلس

محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

۱۰- طرح و تصویب فوریت لایحه موافقتنامه اصلاحی مربوط به تأسیس مؤسسه بین المللی روش های سواد آموزی بزرگسالان بین دولت شاهنشاهی ایران و یونسکو

رئیس - چون این لایحه در مجلس سنا با فوریت تلقی

شده است فوریت آن مطرح است لایحه قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

قانون موافقتنامه اصلاحی مربوط به تأسیس مؤسسه بین المللی روش های سواد آموزی بزرگسالان بین

دولت شاهنشاهی ایران و یونسکو

ماده واحده - موافقتنامه اصلاحی مربوط به تأسیس

مؤسسه بین المللی روش های سواد آموزی بزرگسالان

بین دولت شاهنشاهی ایران و یونسکو که نسخه ای از آن

ضمیمه است مشتمل بر یک مقدمه و ۱۳ ماده که مورد

موافقت نمایندگان دولت ایران و یونسکو در پاریس

قرار گرفته است تصویب و بدولت اجازه داده میشود

اسناد تصویب آنرا مبادله نماید.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن موافقتنامه

اصلاحی در جلسه روز دوشنبه هشتم خردادماه بکهزار و سیصد و پنجاه و یک ششمی بتصویب مجلس سنارسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - فوریت لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بفوریت این لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۱۱- طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع به لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش يك شوری تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور که در

اجرای مواد ۴۶ تا ۵۲ قانون محاسبات عمومی مصوب

سال ۱۳۱۲ تهیه و تقدیم گردیده است مشتمل بر مقدمه

توجیهی و صورتها و جداول دائر به نحوه گردش امور

مالی و محاسباتی مربوط به درآمد و هزینه عمومی و

اختصاصی و مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته به

دولت و مؤسسات عام المنفعه مستقل و پرداختها و دریافتهای

سازمان برنامه و گزارش دیوان محاسبات بشرح زیر:

۱ - صورت تلفیق شده درآمدها و هزینه های

دولت، مؤسسات وابسته و مؤسسات عام المنفعه

مستقل.

۲ - صورت دریافتها و پرداختهای برنامه عمرانی

چهارم کشور.

۳ - خلاصه حساب درآمدهای عمومی و اختصاصی.

۴ - خلاصه حساب درآمدهای مؤسسات انتفاعی

وابسته بدولت.

۵ - خلاصه حساب درآمدهای مؤسسات بازرگانی

وابسته بدولت.

۶ - خلاصه حساب درآمدهای مؤسسات عام المنفعه

مستقل.

۷- خلاصه حساب کل هزینه های عمومی و اختصاصی .
 ۸- خلاصه حساب هزینه های مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت .
 ۹- خلاصه حساب هزینه های مؤسسات بازرگانی وابسته بدولت .
 ۱۰- خلاصه حساب هزینه های مؤسسات عام المنفعه مستقل .
 ۱۱- صورتحساب تفصیلی درآمدهای عمومی .
 ۱۲- صورتحساب تفصیلی درآمدهای اختصاصی .
 ۱۳- صورتحساب پرداختها از محل درآمد اختصاصی .
 ۱۴- صورتحساب پرداختها از محل درآمد برنامه .
 ۱۵- صورتحساب هزینه وزارتخانه ها و ادارات و مؤسسات مربوط (حساب وزراء) .
 ۱۶- گزارش دیوان محاسبات مبتنی بر اظهار نظر لازم درباره امور مالی سال مورد عمل بودجه کل کشور و تأیید ارقام مربوط به وصولی از محل منابع درآمد عمومی و هزینه انجام شده از محل منابع مزبور و تطبیق ارقام وصولی و هزینه های مؤسسات انتفاعی و بازرگانی و عام المنفعه با ارقام مندرج در لایحه تفریح بودجه .
 در جلسات عیدیه کمیسیون با حضور آقای دکتر کاشفی معاون پارلمانی وزارت دارائی مورد بررسی و امعان نظر قرار گرفت و در جلسه دوشنبه مورخ اول خرداد ۱۳۵۱ رسیدگی نهائی آن خاتمه یافت . کمیسیون بودجه طی بررسیهایی که با دقت کامل در فصول و بخش های مختلفه لایحه بعمل آورد بچند نکته اساسی دست یافت که بشرح زیر باستحضار نمایندگان محترم میرساند :

۱- در لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ جداولی تحت عنوان صورت تلفیق شده درآمدها و هزینه های دولت و مؤسسات وابسته و عام المنفعه و صورت پرداختها از محل درآمد بودجه برنامه اضافه شده که علاوه بر اینکه موجبات بررسی لایحه را تشهیل مینماید مبین این واقعیت است که وزارت دارائی توفیق یافته است لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ را از پیشرفت های بیشتری برخوردار نماید .

۲- لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور علاوه بر اینکه امور مالی و محاسباتی سال مورد عمل بودجه را بخوبی روشن میسازد متضمن صورت ارقام درآمدها و عایدات وصولی و هزینه های قطعی عمومی و دفاعی و اجتماعی و اقتصادی و مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت و عام المنفعه مستقل بوده نتیجه نهائی عملیات مالی دولت را بخوبی بدست میدهد .

۳- از بررسی جداول لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور این نتیجه بدست میآید که در این سال عنوان درآمدهای اختصاصی طبقه الف از عناوین درآمدها حذف شده و عایدات حاصل از منابع این بخش در بخش درآمدهای عمومی ملحوظ و منظور گردیده است بدین مناسبت درآمدهای عادی مشتمل بر عمومی و اختصاصی بوده بهمین ترتیب در صورت حسابها و جداول تفصیلی قید گردیده است .

۴- مطالعه لایحه تفریح بودجه و بررسی صورتحسابها و جداول منضم بآن و مقایسه ارقام وصولی با ارقام پیش بینی درآمدها بمبالغ هزینه های انجام شده با اعتبارات و اضافه اعتبارات مصوب وضع وصولی دولت از منابع مختلف و نیز هزینه از محل این منابع و درآمدها و هزینه های مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت و عام المنفعه مستقل و دریافتها و پرداختهای سازمان برنامه را در سال ۱۳۴۷ بشرح زیر مشخص میسازد :

۵- باتوجه به صورت حسابهای تفصیلی و جداول و سایر ضمائم لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور و مندرجات بند (۴) گزارش تقدیمی نتیجه اجرای بودجه سال مذکور بشرح زیر بوده است :

الف - از لحاظ درآمدهای عادی پس از مقایسه ارقام وصولی با ارقام پیش بینی شده در بودجه مصوب معلوم میشود :

۱- درآمدهای عمومی مبلغ $۲۴۲۷۶۳۴۶۷/۸۳$ ریال اضافه وصولی داشته است .
 ۲- درآمدهای اختصاصی مبلغ $۱۰۲۷۳۱۶۷۷۵/۶۵$ ریال اضافه وصولی داشته است .
 در نتیجه در سال ۱۳۴۷ دولت توفیق یافته است مبلغ $۳۴۵۴۹۸۲۲۴۳/۴۸$ ریال بیشتر از پیش بینی درآمدهای عادی اضافه وصولی تحصیل نماید .

ب- از لحاظ هزینه های از محل درآمدهای عادی پس از مقایسه اعتبارات و اضافه اعتبارات مصوب با هزینه های انجام شده معلوم میشود :

۱- در هزینه های از محل درآمد عمومی باتوجه با اعتبارات مصوب مبلغ $۵۲۵۹۶۳۳۲۹۰/۰۲$ ریال صرفه جوئی و مبلغ $۱۸۴۲۹۶۳۳۴/۵$ ریال مانده بحساب کسری ها و اعتبارات سال بعد دستگاههای آموزش عالی منتقل شده است .

۲- در هزینه های از محل درآمد اختصاصی باتوجه بمیزان وصولی مبلغ $۲۲۰۵۲۱۰۷۱۸/۴۶$ ریال صرفه جوئی گردیده و وزارت دارائی و مؤسسه خاک شناسی و حاصل خیزی خاک و سازمان شکاربانی و نظارت بر صید و باشگاه خلبانی هواپیمائی کشوری مبلغ $۵۴۵۹۹۸۵۷/۸۵$ ریال نسبت بوصولی اضافه خرج داشته اند که از محل موجودی سنواتی تأمین گردیده است .

در نتیجه دولت توفیق یافته است در هزینه های از محل درآمدهای عادی مبلغ $۷۴۶۴۸۴۴۰۰۸/۴۸$ ریال صرفه جوئی نماید .

۶- باتوجه به نکات ذکر شده و در نظر گرفتن این مطلب که طبق مدلول ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۴۷ و بند الف تبصره يك قانون مذکور و سایر قوانین مربوط درآمدهای برنامه عمرانی کشور و هزینه هایی که از محل آن تأمین میشود (باستثنای مبالغی که از بودجه عمرانی تحت عنوان «اعتبار طرح های عمرانی مستمر» در بودجه عمومی ملحوظ گردیده) و همچنین درآمدها و هزینه های اختصاصی و مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت و مؤسسات عام المنفعه بموجب قوانین و مقررات و اساسنامه های مربوط بخود قابل وصول و مصرف و حسابرسی بوده اند .

تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور نسبت به درآمدهای عمومی دولت و هزینه های انجام شده از محل درآمد مزبور باتوجه به گزارش دولت بشرح ماده واحده زیر مورد تصویب کمیسیون بودجه قرار گرفت . اینک گزارش آن تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی میگردد .

ماده واحده - لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور که ارقام آن از حیث وصولی از محل درآمد عمومی

بالغ بر نود و دو میلیارد و هفتصد و دوازده میلیون و پانصد و هشتاد و چهار هزار و چهارصد و شصت و هفت ریال و هشتاد و سه دینار ($۹۲۷۱۲۵۸۴۶۷/۸۳$) و از حیث هزینه از محل درآمد مذکور بالغ بر نود و دو میلیارد و بیست و دو میلیون و یکصد و شصت و هفت هزار و هفتصد و شش ریال و سه دینار ($۹۲۰۲۲۱۶۷۷۰۶/۰۳$) بوده و صحت آن بتأیید دیوان محاسبات رسیده است تصویب میشود .

مخبر کمیسیون بودجه - صدی کیوان
 رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای فرهادپور بفرمائید .

فرهاد پور - بنده فکر می کنم از جنبه اهمیت رسیدگی بلوایح تفریح بودجه ضرورت نداشته باشد که توضیحی خدمت همکاران ارجمند بدهم چون اصل رسیدگی به بودجه و تفریح بودجه آنقدر حائز اهمیت بوده است که بموجب قانون اساسی وظیفه خاص مجلس شورای ملی شناخته شده است و بهمین مناسبت سنگینی این وظیفه را نمایندگان مجلس در قبال بحث در بودجه مملکتی و بحث در لایحه تفریح بودجه مملکتی بعهده دارند آنچه امروز بعنوان لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ مطرح است بنظر من نمی تواند رافع مسئولیت اصلی ما در رسیدگی به تفریح بودجه باشد و نمی توانیم باستناد گزارشات پیوست همین گزارش کمیسیون بودجه این لایحه را یک لایحه تفریح بودجه کامل وبدون عیب و نقص و ایراد بحساب بیاوریم نهایت این است که چون در طول مدتی طولانی اقلا دولتهای گذشته قبل از انقلاب لوایح تفریح بودجه به مجلس تقدیم نکرده اند این وجود ناقص راما بهتر از عدم صرف بدانیم البته این نکته جای شکر دارد که لااقل انجام تشریفات يك وظیفه قانونی را دولت حاضر در فرصتهای مناسب انجام داده است اما بیینیم مادر قبال این لایحه تفریح بودجه چه کردیم و به چه رسیدگی کردیم و به چه رأی میدهیم بنظر من وقتی اعضای دیوان محاسبات منتخب مجلس هستند و از طرف نمایندگان محترم و از طرف قوه مقننه این وظیفه را در رسیدگی بجزء اقلام از نظر هزینه و درآمد و اسناد هزینه ها باید انجام بدهند اگر گزارشی به ضمیمه لایحه تفریح بودجه دادند که حاکی

از نواقص کار و در دسترس نداشتن پاره‌ای از اسناد هزینه و عدم امکان رسیدگی به حساب خیلی از دستگاهها باشد و بالاخره با صراحت کامل وقتی که نمایندگان شما کسانیکه از طرف شما مسئولیت این رسیدگی را بعهده دارند و کمیسیون بودجه بانکه گزارش آنها گزارش به مجلس تقدیم میکند و نمایندگان محترم باستناد این گزارش رأی میدهند بنظر من صحیح نیست که ماسد لوای سیستم حزبی مسائل را ندیده بگیریم و بیای یک لایحه‌ایکه نمایندگان قانونی شما در هر دفعه که گزارش تفریح بودجه دادند اقل ۹۰ ایراد مسلم و صریح گرفتند بنام تفریح بودجه یکسال مالی صحه بگذاریم بنده فکر میکنم اصولاً بیائیم این مطلب را روشن کنیم که قصد ما از تصویب تفریح بودجه چه هست و چه میخواهیم بنده شخصاً معتقدم که اگر حساب و کتابی در کار نباشد انحراف از اصول، انحراف از کار، انحراف از وظیفه و خدای نکرده یک انحراف اخلاقی و سوء استفاده‌هایی پیش خواهد آمد که صرفاً نتیجه عدم دقت در رسیدگی بحسابهاست از نظر پیشرفتهای مملکتی از نظر ضرورت زمان و تطبیق زمان و برنامه‌هاییکه داریم در قانون محاسبات تجدید نظر شد به دفعات و حتی اخیراً در سال ۱۳۴۹ بعد از اینکه دیده شد اکثر دستگاههای دولتی از قانون محاسبات عمومی فرار میکنند و در تمام قوانین يك استثنا میگذازند بنا به توصیه مجلس مقرر شد که قانون محاسبات عمومی بیاورند که رافع کلیه مشکلات دولت در امور هزینه باشد و در عین حال ضابطه‌ای بر رسیدگی بحساب کلیه دستگاههای دولت باشد بهمین مناسبت ملاحظه میکنید که دیوان محاسبات بعد از پایان سال مالی بعد از انجام هزینه بعد از خرج و صرف تمام اعتبارات به اسناد رسیدگی میکند. بنظر من این يك وظیفه بسیار اساسی است و اگر در اینکار سهل انگاری بکنیم هزار يك عیب و نقص در دستگاههای دولت بوجود خواهد آمد رسیدگی به حساب يك امری است که اصولاً از نظر اصول مذهبی و دینی هم بآن معتقد هستیم یعنی کنترل میکند جامعه و اخلاق عمومی را و افراد می‌بینند روز حسابی هست و این کنترل میکند رسیدگی بحساب و تفریح بودجه منطبق با اصول که دستگاههای دولت، مأمورین دولت

دی حسابان دولتی اعم از اینکه در هر فرم مؤسسه یا شرکت یا دستگاه که کار بکنند و انجام وظیفه بکنند مطمئن باشند و بدانند که اعمال آنها و کاریکه کرده‌اند خرجیکه کرده‌اند مورد رسیدگی و موشکافی قرار میگیرد ولی متأسفانه در طول مدتیکه دولتها لایحه تفریح بودجه نداده‌اند يك حالت خاص در دستگاههای دولتی بوجود آمده که نتیجه آن بی بندوباری انحراف از قوانین خدای نکرده پاره‌ای اسناد خلاف حقیقت و اینها فکر میکنند جایی برای رسیدگی نیست این عادت در طول مدت آثار بسیار سوئی در دستگاههای دولتی ما باقی گذاشته است که بنظر من یکی از عوامل اصلی که اصل انقلاب اداری را رهبر مملکت ما مقرر فرمودند تنظیم امور دستگاههای دولتی و رفع نواقص و معایب گذشته است بطور مسلم اگر حساب و کتاب بصورت دقیق و اساسی در بین نباشد هیچ مأموری تصور نمیکند که لازم است آن اندازه که باید و شاید توجه بوظیفه خطیر و اساسی خودش داشته باشد و تنها رسیدگی به هزینه در لایحه تفریح بودجه و تعقیب دو نفر، سه نفر ۵ نفر خطای سرمشق میشود برای دیگران که در نحوه عمل دقت و مراقبت داشته باشند چه از جنبه رعایت قوانین و چه از جنبه صحت عمل. بنده این فرصت را مغتنم شمردم که اصولاً در اینجا بحث کنیم که آیا از لایحه تفریح بودجه مقصود قوه مقننه و مجلس شورای ملی چیست و چه باید بیاورند وقتی دیوان محاسبات بطور رسمی گزارش میدهد که مؤسسات انتفاعی حسابشان را نداده‌اند و دانشگاهها که هیأت امناه دارند حسابشان را نداده‌اند، مؤسسات عام المنفعه حسابشان را نداده‌اند و من به وضع اینها، اسناد هزینه اینها رسیدگی نکرده‌ام صرفاً يك سلسله اعداد و ارقامی را که وزارت مالیه برای من فرستاده است تطبیق کردم و بشما رسماً گزارش میدهم که من در این موارد حتی بکسر صندوق و کسر انبار نتوانستم رسیدگی کنم بعد ما بیائیم در گزارش توجیهی کمیسیون بودجه با اشاره به این گزارش دیوان محاسبات لایحه تفریح بودجه را یک لایحه کامل جامع و رافع مسئولیت بشناسیم و بتصویب برسانیم بنظر من دوستان عزیز برای رسیدگی بحساب و برای دادن حساب بدیوان محاسبات بخصوص با سیستم فعلی که بعد از سال مالی و صرف هزینه و انجام برنامه

حساب میدهند هیچ بهانه‌ای مسموع نیست هیچ عذری قابل پذیرفتن نیست که فلان دستگاه حسابش را نمیتواند پس بدهد ما برای دستگاههای مختلفه بمقتضای وظیفه‌شان قوانین خاصی برای خرجشان در نظر گرفتیم که تسهیلاتی برای آنها باشد بسیار خوب باقانون خاص اعتبارات برنامه عمرانی بمصرف میرسد در سال خودش در روز خودش بدون مانع و مشکلی چه مانعی دارد که بعد از بمصرف رسیدن، دیوان محاسبات رسیدگی بکند تا بشما گزارش بدهد و نگویید که چون بموجب قوانین خاص برنامه عمرانی صرف شد اسناد هزینه‌اش را بمن نداده‌اند چه مانعی دارد ما دیوان محاسباتی میخواهیم مستقل، با قدرت، مسلط به امر حساب با شرایطی که تجربه و سابقه و تخصص آنها برای ما اطمینان بخش باشد که واقماً رسیدگی میکنند و من انتظار دارم که وقتی این شجاعت و رشادت را از خودشان نشان دادند دیوان محاسباتی که فعلاً استقلال ندارد و تحت نفوذ وزارت دارائی است با این وجود گزارشی ضمیمه لایحه تفریح بودجه میکند که آقا این معایب را من دیدم ملاحظه میکنید که برای مرعوب کردن آنها آن لایحه دیوان محاسبات را به اینصورت میآورند و شرایطی در آن میگذارند که یک نفر یا چند نفر از آنها که جرأت کرده‌اند چنین مطالبی بنویسند دیگر نتوانند عضو دیوان محاسبات بشوند این باصل استقلال دیوان محاسبات و مستشاران دیوان محاسبات صدمه میزند کسانیکه از طرف شما انتخاب شده‌اند گزارش کرده‌اند ضمیمه لایحه تفریح بودجه دولت مواردی را متذکر شده‌اند که بنده فکر میکنم اگر واقماً باین لایحه رأی دادید باز ذکر اینکه وجود ناقص بهتر از عدم صرف است رأی میدهم این افراد باید مورد حمایت قرار بگیرند نباید سرنوشت اینها سرمشق باشد. برای اعضای بعدی دیوان محاسبات که اگر شما هم در گزارشی که نوشتید تلویحاً و تذکراً معایب کار من را عنوان کردید آنچنان لایحه‌ای می‌آورم که اولاً مشمول هیچکدام از شماها نشود ثانیاً شرطی در آن میگذارم که آخر کار دست زیر ساطور من باشد و بعد از فرض بفرمائید ۵۷ سالگی ۵۸ سالگی ۶۰ و ۵۹ سالگی باید برگردی باین وزارتخانه و آنوقت سرنوشت بدست من سپرده‌است پس

در این دوره‌ای که عمل میکنی باید راه را طوری بروی که از دست ناراضی نباشند. این لایحه دیوان محاسبات الان مطرح است مطالعه بفرمائید بدست آقایان رسیده است شرایط را ملاحظه بفرمائید درست شرایط تنبیهی است برای کسانیکه بخودشان جرأت داده‌اند بعنوان نماینده منتخب مجلس شورای ملی بضمیمه لایحه تفریح بودجه اقل ۷ مورد ۷ مورد مشکل کار، عیب کار، نقص کار را تذکر داده‌اند و راهنمایی کرده‌اند که بنظر من بسیار بجا بود که کمیسیون بودجه قبل از طرح گزارش برای تصویب لایحه را برمیگرداند وزارت دارائی میگفت جواب شعب دیوان محاسبات و اعتراضات دیوان محاسبات را بده یا مدارکی را که میخواهند در اختیارشان بگذار و بعد لایحه‌ای برای من بیاور این صحیح نیست که متخین ما بضمیمه این لایحه هرنوبت و در هر دفعه که لایحه تفریح بودجه آمده ایراداتشان را گفته‌اند و موارد را تذکر داده‌اند بجای اینکه ما برگردانیم این لایحه را که بروید معایب را مرتفع بکنید تا منتخب من یعنی اعضای دیوان محاسبات گزارش مثبتی روی این لایحه تفریح بودجه بگذارند و آنوقت بیاورید و تازه آنوقت کمیسیون بودجه مجلس روی این امر اظهار نظر و رسیدگی بکند در هر مورد اظهارات آنها را ما ندیده گرفته‌ایم و حتی در گزارش مجلس شورای ملی هم نوشتیم که گزارش دیوان محاسبات هم منضم باین لایحه بود ولی دیگر نگفتم این گزارش دیوان محاسبات حاکی از این مقدار عیب و نقص کار و ندادن اسناد و عدم رسیدگی بحساب پاره‌ای از مؤسسات ضمیمه بود و یا این لایحه را لایحه تفریح بودجه شناختیم و مفاصدا بدست مسئولین امر دوره عمل مالی دادیم بنده نمی‌دانم اگر بحکم نواقص گذشته و اگر بمصدق اینکه چون در گذشته اصلاً لایحه تفریح بودجه نمی‌دادند بدین ترتیب جای شکرش باقی است که دولت همین را هم آورده است پس ما نباید ایراد بگیریم و این مطالب را در صورت مذاکرات مجلس منعکس بکنیم و بهمین قانع بشویم که لایحه تفریح بودجه یعنی همین که آورده‌اند و ما تصویب بکنیم بنده تصور می‌کنم نه خیر مملکت و نه خیر دولت در این رویه باشد چون بطور قطع و یقین اولیای دولت دولتی که بکار

شما دارد دولتی که تکیه بحزب شما دارد خوبی و بدیش بنام شما ثبت می شود آنها هم دلشان می خواهد که باجزاء حساب در دستگاهها رسیدگی بشود برای اینکه خوب و بدکار بهرحال بحساب دولت سرکار گذاشته می شود بنده این تذکرات را از این نقطه نظر لازم دانستم تا همکاران محترم بخصوص دوستانی که در کمیسیون بودجه و کمیسیون دارائی تشریف دارند در تنظیم و تدوین شور اول لایحه دیوان محاسبات مطالبی را که عرض کردم مورد توجه و عنایت قرار بدهند و بهمین قانع نباشند که تصور کنیم لایحه تفریح بودجه یعنی همین که آورده اند و نمایندگان مجلس شورای ملی باید بخواهند که این لایحه دیوان محاسبات به کیفیت تنظیم شود که تمام مؤسسات دولتی بدیوان محاسبات حساب بدهند اسناد بفرستند بنده عرض کردم دوره عملشان را بگذرانند کارشان را انجام بدهند ولی چه دلیلی دارد که ماحتی سازمانهای دفاعی مملکت مان بدیوان محاسبات حساب می دهند اتفاقاً حسابشان هم روشتر از حسابهای سایر دستگاههای دولتی است ولی در تفریح بودجه دیدیم فلان شرکت ، فلان مؤسسه جوجه کشی نارمک و یا مؤسسه پنبه پاک کنی اینها حساب نداده اند بچه دلیل ؟ چرا مگر این دخل و خرج ممالک نیست ؟ شما ماده واحده را خودتان بترتیبی تنظیم کرده اید که تفریح بودجه را صرفاً بابت بودجه عادی دولت می دهید رقم را رقمی گذاشته که بودجه ای که از درآمد عمومی و بودجه عادی دولت است در ماده واحده تفریح شده در صورتیکه بنظر من اگر فرم بودجه نویسی و فرم خرج ایجاب بکند که ما مؤسسات اختیاراتی بدهیم نحوه خرج خاصی بدهیم مقررات خاصی برایشان بگذاریم بهیچوجه مانع از آن نیست که حساب و کتاب اسناد آنها را ناشاهی آخر بر اساس همان مقررات هزینه در دیوان محاسبات مملکت رسیدگی بکنند و بمجلس شورای ملی وقتی گزارش میفرستد بگویند که به بودجه مؤسسات انتفاعی رسیدیم اعتبارات مؤسسه عام المنفعه را رسیدگی کردیم اسناد هزینه شان را دیدیم بنا بر این بابت سال مالی ۵۰ یا ۵۱ پنجاه و هشت میلیارد سند را رسیدگی کردیم این هم گزارش آن و گرنه این صحیح نیست که در هر نوبت

منتخبین ما بدفعات و بکرات ایراداتی بلوایح تفریح بودجه گرفته باشند و ما با توجه بنام ایراداتیکه از طرف ما اعضای دیوان محاسبات گرفته اند روی لایحه تفریح بودجه چشممان را هم بگذاریم و این لایحه را تفریح بودجه بشناسیم یک ماده واحده رویش بنویسیم و دلمان را خوش کنیم که ما بلا لایحه تفریح بودجه رسیدگی کردیم همکاران عزیز اگر رسیدگی این است بنظر من رسیدگی نکنیم و تفریح بودجه ندهیم اصلح است (احسن).

رئیس -

صدری کیوان (مخبر کمیسیون بودجه) - همکار گرامی جناب آقای فرهادپور در صدر فرمایشاتشان فرمودند لایحه تفریح بودجه لایحه بدون نقص و عیب و کاملی نیست این مطلب را ما هم انکار نمیکنیم برای اینکه کمال مطلق مختص ذات واجب الوجود باری تعالی است و آنچه آدمیان فراهم میکنند نمی تواند عاری از نقص و عیب باشد اما در مورد آنکه فرمودند که گزارش دیوان محاسبات ۹ ایراد دارد این گزارش دیوان محاسبات ۹ بند دارد نه اینکه ۹ ایراد دارد ۴-۵ ایراد گرفتند که بنده اینها را یکی یکی در محضر مقدس مجلس شورای ملی میشکافم و بعرض نمایندگان محترم میرسانم که باین ترتیب که همکار گرامی ما عنوان فرمودند نیست (فرهادپور - لا اقل ۴-۵ تای آنرا قبول کردید خوب است) فرمودید شما در لوای سیستم حزبی همه چیز را نادیده میگیرید بنده خیلی تعجب کردم از این فرمایشاتان دوست عزیزم خود جنابعالی و جناب آقای فخر طباطبائی که مورد احترام همه ما هستند در کمیسیون بودجه تشریف دارید واقعاً رئیس و اعضای کمیسیون هر مطلبی را دقیقاً میشکافند در همین جلسه اخیر شما تشریف داشتید ما رئیس و اعضای دیوان محاسبات را احضار کردیم در کمیسیون و گزارشات را یکی یکی مطرح کردیم خدمتتان و ایراداتی که نوشتند اولاً ماهوی نیست و بعد هم چون در سال ۴۸ این گزارش را نوشته اند یکی دو ایراد بود که آنها هم رفع شده که بنده الان دقیقاً حضورتان عرض میکنم در مورد اینکه بعضی از مؤسسات مثل مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت یا مؤسسات بازرگانی وابسته بدولت یا مؤسسات عام المنفعه اینها اسنادشان

حسابرسی نمی شود از طرف دیوان محاسبات همانطور که در موقع تفریح بودجه سال ۴۴ عرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی رساندم اینها قوانین خاصی دارند اگر ما بخواهیم در شمول قانون دیوان محاسبات قرار بگیرند باید بررسی کنیم قوانین شان را تجدید نظر کنیم و همانطور که فرمودید الان لایحه دیوان محاسبات در کمیسیون بودجه مطرح است جنابعالی ناظر هستید چندین جلسه است بررسی می کنیم هر طور که صلاح مملکت و دولت است انشاء الله ماعلمش می آوریم فرمودند این لایحه دیوان محاسبات را که تقدیم مجلس شورای ملی کرده اند یک لایحه تنبیهی است بنده تعجب کردم از این فرمایش دوست عزیزمان اینجا رئیس دولت ما بکرات گفته اند که ما عاشق افکار خودمان نیستیم ملاحظه فرمائید لوایحی که دولت بمجلس می دهد بصورت پیشنهاد است چقدر مالوایح را در کمیسیون تغییر میدهم در مجلس تغییر میدهم این نمیشود تنبیهی برای اعضای دیوان محاسبات باشد که دولت بخواهد بدینوسیله تهدید یا ارعاب بکند و اما در مورد ایراداتی که دیوان محاسبات کرده حتماً همکاران گرامی مطلع شده اند در یک قسمت گفته که بانک کشاورزی و بانک رهنی آن یکی صد میلیون ریال بود یعنی بانک رهنی ۱۰۰ میلیون ریال قرار بوده و ام بدهد بخسارت دیدگان سیل سال ۴۸ خوزستان و بانک کشاورزی هم ۱۵۰ میلیون ریال عرض کنم این وام او اواخر سال ۴۸ تصویب شده و در سال ۴۹-۵۰ داده شده این گزارش قبل از اینکه این و امها داده شود تهیه شده و بعد هم بنده برای استحضار همکاران گرامی عرض کنم که آن ۱۵۰ میلیون ریال بانک کشاورزی ۱۰۰ میلیون ریالش بخسارت دیدگان سیل خوزستان داده شده ۵۰ میلیون ریالش هم برای باغات شمال مازندران و آذربایجان غربی اختصاص داده شده که بین آنها توزیع شده ۱۰۰ میلیون ریال بانک رهنی راهم که رقم دقیق دارم جناب آقای فرهادپور خدمتتان عرض میکنم از ۱۰۰ میلیون ریالش در سال ۴۹-۹۱ میلیون و ۸۳۰ هزار ریال بخسارت دیدگان خوزستان برای ساختن خانه ۸ میلیون و ۱۷۰ هزار ریال دیگر به بهار و نهاوند یعنی بخسارت دیدگان آنجا همه اش توزیع و دقیقاً تقسیم شده (فرهادپور) این صورت را که جنابعالی

تقدیم کرده اند اگر بدیوان محاسبات میدادند اشکالی داشت ؟ اشکالی نداشت ولی موقعیکه حساب شده است اینها داده نشده بود همکاران گرامی ببینید اگر وامی داده نشده بانک رهنی می توانست بنویسد بدیوان محاسبات که این پولها را داده ام باین سادگی که نیست شرایطی دارد تشریفاتی دارد وقتی میخواهد ، فرصتی میخواهد باین سادگی نیست این و امها با استناد تصویب نامه هیئت دولت و تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۴۸ داده شده و رعایت مقررات و قوانین دقیقاً بعمل آمده است منتها موقع تهیه گزارش دیوان محاسبات توزیع نشده باین جهت دیوان محاسبات را نتوانسته مطلع کند ایراد دیگر این است که قسمت پنجم بودجه یعنی بر اساس برنامه و تقسیم بندیهای برنامه ای بودجه تنظیم نشده بود تصدیق میفرمائید که هر تغییری داده شود تا برود به پائین و جزئیات آن شهرستانها برسد مقداری وقت میخواهد مسلماً وزارت دارائی از سال ۴۲ که دولت مرحوم منصور اعلام کرده بود بودجه برنامه ای است از آن موقع کوشش کرده است حسابرسی را بشهرستانها فرستاده اند کلاس ترتیب دادند باید این حسابداران وزارت دارائی در اقصی نقاط مملکت تعلیم بگیرند و الا بودجه برنامه ای که چیز نوی است و الان فقط در چند کشور پیشرفته و مترقی اجرا میشود و حالا وزارت دارائی توفیق پیدا کرده است که حسابها را بر اساس بودجه های برنامه ای تنظیم بکند الان وزارت دارائی توفیق پیدا کرده حسابها را بر اساس حسابهای مترادف تنظیم کند و در تهران و در مراکز استان الان بودجه ها برنامه ای است و مسلماً سال ۵۰-۵۱ که در ساحت مقدس مجلس شورای ملی لایحه تفریح بودجه مطرح میشود مسلم بدانید این ایراد رفع میشود پس ملاحظه فرمائید این کاری بوده است که دولت نتوانسته انجام بدهد یعنی عملی نبوده حد اقل ۵،۶ سال شاید ده سال وقت لازمست جنابعالی خودتان از بنده در امور مالی وارد تر هستید فی المثل رئیس حسابداری فلان شهر کوچک متوجه بشود بودجه برنامه ای چیست باید آنها را بکلاسهای مخصوص بیاورند و تعلیماتی داده شود تا قسمت پنجم هم اجرا شود ملاحظه فرمائید که قسمت پنجم هم ماهوی نیست در مورد حساب کل مالیه

که همان حساب خزانه باشد آن روز جناب آقای فرهادپور تصدیق فرمودند و افعال بهیچ وجه عملی نیست که حساب کل مالیه را تنظیم نمایند و بفرستند دیوان محاسبات که در گزارش گنجانیده شود ملاحظه بفرمائید جزئیات درج شده در لایحه تفریح بودجه وقتی جزئیات هست اگر کلش را نتوانسته باشند بدهند ایرادی نیست برای اینکه همانطور که در گزارش تفریح بودجه سال ۴۶ بضرع مجلس شورای ملی رساندم علت اینکه نمیتواند انجام بدهند اولاً عده زیادی کارمند میخواهد و ثانیاً لوابح بودجه قبلاً بر اساس بودجه های متداول تنظیم میشد و حالا بر اساس بودجه های برنامه ای تنظیم میشود با این ترتیب تلفیق این حسابها از بودجه های متداول بر بودجه های برنامه ای کار ساده ای نیست و همانطور که بضرعتان رساندم در سال ۴۹ که قانون محاسبات عمومی تصویب شده و از اول ۵۰ اجرا میشود دیگر این اشکال را نخواهیم داشت بنابراین این اشکال تا سال ۴۸ باقیست و عملی و میسر نیست برای دولت چنین کاری را بکند همکاران گرامی ملاحظه فرمودید که ابرادات دیوان محاسبات همان ابراداتی است که قبلاً هم اینجا بضرعتان رسیده و یکی دو مورد اصلاً قابل عمل نیست و هر سال دیوان محاسبات این را تکرار میکند دو سه موردش که عرض می کنم ماهوی نیستند مانند وامها با این ترتیب ملاحظه میفرمائید که لایحه تفریح بودجه ما لایحه ناقصی نیست آنطوری که فرمودند و نواقصی را که همکار گرامی بآن ترتیب فرمودند بنده باید بضرع برسانم که اگر لوابح تفریح بودجه را از سال ۴۲ تا ۴۸ مقایسه کنیم این واقعیت را متوجه میشویم که وزارت دارائی در تهیه و تنظیم این لوابح در مسیر تکامل بوده است و مسلماً لایحه تفریح بودجه ۴۸ با سالهای ۴۷ و ۴۶ قابل مقایسه نیست یعنی پیشرفتهای عمده ای کرده است و خود دیوان محاسبات هم عنوان کرده است و متذکر شده که لایحه تفریح بودجه نسبت بلوابح دیگر بهتر تنظیم و تقدیم پارلمان شده در مورد گزارش دیوان محاسبات همانطور که همکار گرامی عنوان فرمودند ما در کمیسیون بودجه و دارائی دقیقاً بررسی خواهیم کرد هیچ تعصبی نه دولت و نه حزب اکثریت ندارند ما آنچه را

میخواهیم که بصلاح مملکت و بصلاح دولت و بصلاح همه ما است و هیچگونه تعصبی در میان نیست و مسلم بدانید آنچه که بهتر است تصویب خواهیم کرد و انشاء الله يك لایحه منقحی بكمك جنابعالی و همکار گرامی آقای فخر طباطبائی که در کمیسیون بودجه تشریف دارید و اعضاء محترم کمیسیون بودجه و رئیس محترم کمیسیون بودجه که نهایت دقت را دارند تقدیم پارلمان خواهد شد و جای هیچ گونه نگرانی نیست از زحمتی که دادم معذرت میخواهم. (احسنت - احسنت)

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند

یکبار بضرع مجلس شورای ملی رساندم که متعارف و مداهنه را جانشین وجدان کار و وظیفه کردیم همه اعتراض کردند این «همه» چه کسانی بودند؟ فقط آن دسته ای بودند که این مطلب را متوجه خود میدانستند. باز این مطلب را در همین جلسه و همین صحنه هر کس که بیطرفانه قضاوت بکند مشاهده میکند و احساس میکند قانون اساسی نمایندگان مجلس شورای ملی را موظف میکند که در امر دخل و خرج مملکت بدون استثنا کردن مؤسسه و شرکتی نظارت بکنند این نظارت برای ادای احترام به نماینده معینی نیست تشریفات برای انتخابات انجام گرفت، حقوق و مقرری برای این صرف وقت قائل شدند و عده ای در اینجا جمع میشوند برای اینکه در قبال این امتیازات آن وظیفه ای که بر عهده آنها محول است انجام بدهند (دکتر المونی - نمایندگان وظیفه خود را بخوبی انجام میدهند) و قتیکه برای فلان مؤسسه اعم از شرکت نفت یا مؤسسه دیگر بعنوان شرکت در نحوه تشریفات خرج مقرراتی تعیین میکنند معنایش آن نیست که وظیفه اصلی نماینده مجلس دیگر سلب شده است این معنایش این نیست که فلان مؤسسه جوجه کشتی مسائلی محرمانه از مجلسین میتواند داشته باشد ولی وزارت جنگ ایران باید حسابش را تادینار آخر بدهد مطلب این است که این نحوه خرج بصورت شرکت میشود آن نحوه خرج طبق يك مقررات دیگر میشود این صورت حساب میفرستد آن دیگری بیان میفرستد ولی صحت خرج انجام برنامه ها تطبیق محاسبات و تصفیه حساب همه

اینها باید بوسیله دیوان محاسبات با اطلاع مجلس و تحت رسیدگی کمیسیون بودجه قرار بگیرد دیوان محاسبات با کمال صراحت برخلاف این تعریف و تبدیل و تحریفهایی که ما در پشت این تریبون برای دفاع از ناحقها می کنیم میگوید برنامه اجرا نشده، خرجها اعلام نشده، کسر صندوق معلوم نیست (همهمه نمایندگان) (صدری کیوان - چنین چیزی نیست) لذا ما میآئیم اینجا میگوئیم فقط وحدانیت حق و خداوند متعال کامل است و بدون نقص، این حرفها چیست برادر من؟ کسانی که با عبارت «گناه بی لذت» آشنا هستند درست مصداق حال عمل کمیسیون بودجه ایست که در مقابل مجلس شورای ملی گذارده مجسم میکنند آقای وزیر مشاور جنابعالی که تمام عمر در وزارت دارائی بوده و سوابق ممتدی دارید بمن بفرمائید تصویب این لایحه ناقص و خلاف و عبث فردا برای دولت چه تأثیری دارد چه مطلبی گل میخ آویزان است که اگر ما این جلسه را و این گناه و تخلف از اصول مشروطیت را انجام ندهیم معطل میماند. (اکبر مسعودی - این حرفهایی که شما میزنید تخلف از اصول مشروطیت است) بمن بفرمائید قانونی که ما تصویب میکنیم در آن موقعی سرعت لازم است صحت لازم است دقت لازم است که فردا با این ملت و افراد کشور شما باید طبق و مقررات کاری را انجام بدهند...

دکتر المونی - آقای رامبد ما وظیفه قانونی

خودمان را انجام میدهیم مسئولیتش را هم قبول داریم. رامبد - ولی این تفریح بودجه ای که از سطر اول تا سطر آخر دال بر عدم رسیدگی است تصویبش یعنی چه؟ اگر تصویب نشود چه ضرورتی دارد، اگر تصویب بشود ما چکار کرده ایم؟ این را اول روشن بکنید شما لایحه نظام وظیفه میآوردید و میگوئید اگر این لایحه امروز تصویب شود از فردا طبق این مقررات درباره اعزام افراد بخدمت و وظیفه عمل میشود ما آنوقت میگوئیم اگر دو سطرش بسبب عدم امکان بسبب جهات مختلف آنچنانکه ما میخواهیم ایده آل نیست بهر صورت ۵ سطر ۱۰ سطر ۵۰ ماده اش بصلاح مملکت است لازمست برای مملکت تصویب شود این چنان لایحه ای که شما در تمام مدت خدمتان که خودتان لااقل مدعی

هستید خوب خدمت کرده اید بدون تصویب لایحه کارتان را ادامه داده اید حالا آمدیم ما برای دفعه اول و دوم و سوم چه چیزی پشت پرده هست که احتیاج باین مفاسد حساب پیدا کرده اید؟ این اصلاً مرا بشک انداخته خودتان میگوئید رسیدگی نشده ولی میخواهید پرونده را ببندید چه احتیاجی به این تصویب ناقص هست؟ (دکتر المونی - تصویب ناقص نیست) پس بنابراین نه تنها این تصویب ناقص است بنده عقیده حزب مردم را خدمتان عرض میکنم که این تصویب خلاف قانون اساسی است (همهمه نمایندگان).

چند نفر از نمایندگان - اینطور نیست.

رامبد - ما میگوئیم و معتقدیم هست شما میگوئید نیست آنچه در اینجا رأی داده میشود اعم از موافق و مخالف با توجه بتمام جزئیات گزارش دهندگان از طرف مجلس یعنی اعضای دیوان محاسبات است یعنی آنجائی که نوشته است رسیدگی نکردیم جناب دکتر المونی رأی من و شما که سهل است رأی ادوار گذشته را هم اضافه کنید چیزی است رسیدگی نشده کمیسیون بودجه رسیدگی نکرده این رأی را می خواهد بود که بچیزی که رسیدگی نشده رأی داده اید و تصویب کرده اید که رسیدگی نشده این شما و این رأی و آذو جلد اتان.

صدری کیوان - شما اصلاً لایحه را نخوانده اید

رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - جناب آقای رامبد مثل همیشه بدون اینکه در متن لایحه مطروحه در مجلس با اشاره بعد و رقم و مطلبی که در آن نوشته شده استناد بکنند و صحبت کنند (رامبد - توجه بفرمائید که فعلا کلیات مطرح است) باز کلیاتی فرمودند که دیوان محاسبات نوشته است که من بفلان حساب نرسیدم. آقای دیوان محاسبات نوشته من بحسابها نرسیدم آن بندی که میفرمائید این است وقتی ما میگوئیم خلاف قانون اساسی است جناب آقای رامبد باید توجه داشته باشید ایراد اینکه يك قانون با قانون اساسی مغایرت دارد ایراد کوچکی نیست بی اینکه دستور يك وزیر خلاف قانون اساسی است يك نماینده بخصوص يك لیدر اقلیت که میتواند بگوید این قانون با قانون اساسی مخالف است یا نیست، من تعجب میکنم

که هر جا قافیه تنگ می آید مایقه قانون اساسی را میچسبیم ما قانون اساسی را اینجا داریم توجه بفرمائید که دیوان محاسبات چه گفته است نمایندگان محترم توجه دارند که ما برای حسابرسی شرکتها و مؤسسات بازرگانی قوانین خاصی تصویب کرده ایم بموجب این قوانین خاص ترازنامه و بیلان يك شرکت تجارتي را مجمع عمومی آن شرکت تصویب کرده وقتی که مجمع عمومی سود و زیان آن شرکت را تعیین کرد باین میگویند بیلان سالانه و این بیلان سالانه شرکت هر سال در بودجه عمومی مملکت منعکس میشود در مجلس شورای ملی مورد رسیدگی قرار میگیرد که این شرکت اینقدر ضرر میدهد اینقدر منفعت میدهد و خرجش اینطور است نفعش اینطور است برای تفریح بودجه دیوان محاسبات بموجب قانون محاسبات که الآن در دستش هست و ما داریم آنرا اصلاح میکنیم و در کمیسیون هست همکارمان آقای فرهاد پور فرمودند که باید اینطور تنظیم بشود یا آنطور تنظیم بشود بموجب قانون دیوان محاسبات شرکتها و نحوه حسابشان اصولاً با دولت و بادستگاهی که تابع قانون محاسبات است فرق میکند دیوان محاسبات و هیچ دیوان و حسابرس دیگری نمیتواند ببیند مثلاً در سال ۱۳۳۴ یا در سال ۱۳۴۸ يك شرکت تجارتي اگر چنانچه کالانی خریده، يك تومان فروخته یا ۱۱ ریال این باید بیلان شرکت را ببیند میزان خریدها را مجمع عمومی رسیدگی کرده حسابها را تفکیک کرده سود و زیانی داده و بموجب قانون دیوان محاسبات هم این شرکتها مکلف به فرستادن گزارش بدیوان محاسبات نیستند معذک هم این شرکتها بدون اینکه این الزام قانونی داشته باشند گزارش کارشان را بدیوان محاسبات فرستاده اند ولی دیوان محاسبات باید آنچنان دیوانی باشد که بتواند هزینه و درآمد شرکتها را برسد یا نرسد همان مطلبی است که الان ما در اصلاح قانون دیوان محاسبات که در مجلس است مورد نظر داریم قانون دیوان محاسبات را هم نه ما تصویب کردیم نه شما قانونی است که در سال ۱۳۱۲ تقدیم و تصویب شده در سال ۱۳۱۸ اصلاح شده و حالا مورد عمل است و ما حالا می آیم این قانون را بررسي میکنیم تا ببینیم چه مقدار از رسیدگی های حتی ماهوی را هم ما میتوانیم بدیوان محاسبات واگذار بکنیم یا نکنیم بنحوی

که کارهای مملکت هم نماند اما دیوان محاسبات چه نوشته است؟ نوشته است که مثلاً بند ۷ را میخوانم (فرهاد پور - بند ۹ را بخوانید) در بند ۷ مینویسد «اعتبار طرحهای عمرانی موضوع قسمت نهم بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور که از محل درآمد برنامه تأمین و پرداخت گردیده و طبق قانون برنامه عمرانی کل کشور بوسیله هیئت حسابرسی رسیدگی میشود و رسیدگی بآن از وظایف دیوان محاسبات خارج است حساب آنها مستقیماً از طرف سازمان برنامه تنظیم و ضمیمه لایحه تفریح بوجه کل کشور گردیده است»

فرهاد پور - توجه داشته باشید تفریح بودجه سال ۴۷ مطرح است شما اینقدر بی توجه هستید که بند ۷ تفریح بودجه ۴۸ را میخوانید.

دکتر دادفر - جنابعالی در کمیسیون بودید در گزارش ۴۷ و ۴۸ فرقی نمیکند بهمین دلیل ما رؤسای شعب را خواستیم در حضور شما گفتند این مطالبی را که ما نوشتیم توجه نداشتیم میبایستی میگفتیم که عدم رسیدگی بآن موارد هیچگونه تأثیری در رسیدگی های ما نداشته است و مسامحه کردیم جنابعالی هم شنیدید و همین اعضای کمیسیون محاسبات گفتند ذبح حسابها ده سال بدو سال گزارش نمیدادند و ما تا دو سال قبل سال ۳۳ و ۳۴ را رسیدگی میکردیم الان رسیدگی بمحاسبات آنچنان شده است که دولت حساب ۶ ماهه دوم سال ۵۰ را فرستاده است به کمیسیون و برای رسیدگی بدیوان محاسبات فرستاده است و جنابعالی هم تعریف فرمودید از این عمل دولت که اینقدر حسابها را نزدیک کرده است و باز همان اعضای دیوان محاسبات گفتند که با کیفیتی که الان وزارت دارائی با داشتن حساب مترادف که تا بحال در ایران معمول نبوده معمول کرده است و گفته بود رسیدگی به نحوه دخل و خرج مملکت برای ما بنحو قابل توجهی آسان شده همین رؤسای شعب دیوان و رئیس دیوان آنها که در مظان انتخاب شدن مجدد هم نیستند تا بگوئیم مجیزی گفته اند تا تقدیری بشوند باین ترتیب آن چیزی که دیوان محاسبات بموجب قانون در دستور العمل کارش بوده انجام داده و بیشتر نمیتوانسته رسیدگی کند چون

در اختیارش نبوده قانون برنامه چهارم خودش آمده گفته عوض حسابرسی دیوان محاسبات هیئت حسابرسی بیاینتر رسیدگی بکنند مال شرکتهای بازرگانی را گفته اند ترازنامه میفرستند و در گزارش میگذارند اگر مایلید که ماهوی در شرکتها هم رسیدگی بکند باید تمام این قوانین را طبق لایحه جدید دیوان محاسبات لغو کنید تا همه حسابها رسیدگی کنند دیوان محاسبات بموجب قانون فعلی تمام وظایفش را انجام داده است و نگفته است من میخواستم انجام بدهم اصولاً لایحه تفریح بودجه یعنی چه جناب رامبد؟ تهیه لایحه تفریح بودجه بموجب نص صریح قانون تکلیف اساسی دولتها است و فقط يك دولت و برای اولین بار از ابتدای تشکیل مجلس باین تصویب مجلس و دستور قانون اساسی پاسخ داده و آن دولت اول دولت دکتر اقبال بود که لایحه تفریح بودجه ۳۷-۳۸ را داده است و دومی دولت فعلی است که عمل کرده شما در مدت ۶۴ سال حکومت مشروطه به بنده ارائه بفرمائید لایحه تفریح بودجه ای را که تنظیم و تقدیم مجلس شده باشد. دولتی آمده است برای اولین بار حسابهای مملکت را روشن کرده تفریح بودجه را تنظیم کرده بدیوان محاسبات داده و گزارش دیوان محاسبات را خدمتان تقدیم کرده لایحه دیوان محاسبات را که الآن داریم در کمیسیون رسیدگی میکنیم در این لایحه هرگونه اقدامی را که برای دیوان محاسبات مجاز میشماریم گنجانده شده گزارش خدمت شما خواهد آمد این را بگوئیم که اصولاً در رسیدگی بلواچ تفریح بودجه اگر وظیفه ای بوده است و اگر افتخاری است افتخار بر دولت حزب ایران نوین است (احسن) که هر سال بحسابها رسیدگی کرده قانون محاسبات عمومی را تجدید نظر کرده و تقدیم کرده قانونیکه در ۱۳۱۲ تصویب شده و در ۱۳۱۸ اصلاح شده حنلاً قانون جامعیکه دیوان محاسبات بتواند واقعاً به این حسابها برسد تهیه نموده که با استقلال کامل عمل بکند و ماده اولش هم این است که دیوان محاسبات از نظر سازمان و رسیدگی مستقل است. در دوره ۱۹ هم بنده هم جناب عالی در مجلس بودیم نه بعقل بنده رسید و نه بعقل جنابعالی که بیرسیم چرا این تفریح بودجه بمجلس نیامده اما امروز که لایحه آمده

میخواهیم ایراد بگیریم که چرا دیوان محاسبات در گزارشش اینطور نوشته. جناب فرهاد پور و جناب فخر طباطبائی که هر دو از شخصیتهای ارزنده هستند بایشان احترام دارم میدیدند که با چه دقت رؤسای شعب را خواستیم و سؤال کردیم و رسیدگی نمودیم و این عبارت «حساب کل مالی» که در سال ۱۳۱۲ گفتیم اصلاً آن موقع اصول دفتر داری مترادف نبوده است که حساب کل مالیه در ۱۳۱۲ عنوان شده این اصلاً ضرورت نداشته اینکه آقای صدری کیوان گفتند کمال مطلوب نیست برای اینکه با این قانون دیوان محاسبات بیشتر نمیتوانسته ولی در آتیه تکلیف هر وزارتخانه هر مؤسسه عام المنفعه روشن شده است و بنده آرزو مندم که زنده باشم و اینکه در واقع نتیجه اقدام استمراری حزب ما برای رسیدگی بحسابها است ببینیم و آتوق قضاوت بفرمائید که لایحه تفریح بودجه سال ۵۰ استحاله پیدا کرده تکامل پیدا کرده و بهتر شده است (آفرین) باید حقیقت را شکافت و انصاف داد اگر دولتی بوظیفه قانونی خودش بنحوا حسن عمل میکند نباید بگوئیم خلاف قانون اساسی است این گزارش کجایش خلاف قانون اساسی است با توضیحاتی که عرض کردم و یاد دقتیکه در رسیدگی به ارقام بودجه بشهادت نمایندگان محترم اقلیت که در کمیسیون بودجه تشریف دارند بعمل می آید و یاد دقتیکه در تهیه این ارقام بعمل آمده و دقتیکه قبل از کمیسیون بودجه دولت در این ارقام کرده باید گفت که هم دولت و هم مجلس بوظیفه قانونی خودش عمل کرده است در اصلاح قانون دیوان محاسبات دولت مصر تر از ما است بنده فکرمی کنم جا دارد همانطور که در گزارش کمیسیون هم ذکر شده است از مجاهدت دیوان محاسبات و وزارت دارائی و دولت که بطور کلی در تفتیح و تنظیم لواچ تفریح بودجه که يك دستور قانونی بوده است و لاقلاً جز آن دو سالیکه در زمان جناب آقای دکتر اقبال بمجلس تقدیم شد و مجلس رسیدگی نکرده تشکر بشود (احسن).

رئیس - آقای قوام صدری بفرمائید.

قوام صدری (وزیر مشاور) - با اجازه مقام محترم ریاست بنده بعد از فرمایشات جناب فرهاد پور و قبل از فرمایشات جناب رامبد استجازه کردم مطالبی را بعرض

برسانم جناب فرهادپور بحث مفصلی راجع به بودجه و قانون اساسی و تمام این مطالب فرمودند که در واقع مجموعاً مربوط به ایراد و یا اجابتاً عدم رعایت نسبت بقوانین موجود آنچه که حاکم بر طرز کار ماست داشتند و مسائلی است که باید مجلس محترم تصمیم بگیرند و اتخاذ نظر بفرمایند ولی در ضمن بیانانشان اشاره ای فرمودند که من خودم را ناگزیر از توضیح میدانم اینطور فرمودند که دیوان محاسبات جرئت کرده است و بلاوجه تفریح بودجه ایراد گرفته است و بر اثر این ایراد قانون دیوان محاسبات را طوری تنظیم میکنند که کسانی جرأت این چنین جسارت را بخودشان ندهند و در آینده نتوانند عضو دیوان محاسبات باشند این نسبت غیر واقع و ناروا بنا و بدولت و یا لاقلاً وزارت دارائی است و بجا نبود که باین فرم و باین طرز از یک چنین موقعیتی بهره برداری شود در واقع اختلاف نظر است بطوری که کمیسیون محترم دارائی و اعضای کمیسیون دارائی توجه دارند و شاید سایر خانها و آقایان هم توجه کرده اند در مواد قانون دیوان محاسبات در کمیسیون بحث و مذاکره زیاد است عقاید مختلف است راجع بحدود اختیارات، نحوه اعمال، طرز انتخاب اعضاء، طبقه بندی درجه بندی و شروط کسانی که بافتخار عضویت و مستشاری دیوان محاسبات ممکن است انتخاب بشوند بحث زیاد است و این مباحثات از جهات مختلف انجام گرفته ولی بنده استدعا میکنم توجه بفرمائید جناب فرهادپور، دوست عزیزم و هم قطار پیشین، اینکه عرض کردم همقطار چون ایشان صاحب منصب وزارت دارائی بودند و بنده هم افتخار عضویت وزارت دارائی را داشته ام و دارم و بر این همقطار بوده و هستیم و شاید در آینده انشاء الله باشیم ولی در این برهه از زمان که ایشان در واقع این حق را بخودشان میدهند که از عده ای از دوستان حمایت بکنند این حمایت نباید طوری باشد که نسبت ناروا بدستگاهی که خود مأمور انجام اینکار و مصر باجرای اینکار بوده است و هست زده شود رئیس دولت و وزیر فعلی دارائی و وزیر قبلی دارائی که فعلاً رئیس دولت است بارها تأکید کرده است که در موارد متعدد حتی همین آقایان که فعلاً در کرسی مستشاری دیوان

محاسبات نشسته اند شاهدند که دولت فعلی گفته است و معتقد است و مصر است که دیوان محاسبات یک دیوان مستقل صاحب نظر و صاحب رأی و قادر به بررسی و اجرای نظر مجلس شورای ملی باشد این گفته شده نه یکبار بلکه صدبار، لایحه ای را که مابرای دیوان محاسبات تقدیم کردیم تاریخ تقدیمش را ملاحظه بفرمائید لوائح تفریح بودجه ای را که تقدیم کردیم و تاریخ گزارشات که بنظر همقطار عزیزم ایراد آمیز رسیده است اینها را ملاحظه بفرمائید آنوقت ملاحظه بفرمائید که وقتی که لایحه دیوان محاسبات داده شده تاریخش خیلی مقدم بردادن این گزارشات است بنابراین نمیتواند این گزارشها موجب بشود که اجابتاً در تقدیم آن لایحه نحوه ای عمل شده باشد که اشخاص از کرسی مستشاری دیوان محاسبات محروم بمانند (دکتر الموتی - لایحه را برای مملکت تنظیم و تصویب می کنند نه برای شخص) بنده نمیدانم باید چه بکنیم که واقعاً معتقد شد که امروزه فقط افراد، اگر افرادی هم بتوانند اینطور فکر کنند بانسجام و تشکیلات خوب امروز کسی نمیتواند فردی فکر بکند بنابراین مأمور و مکلف و مجبور است که افکارش افکار اجتماعی و عمومی و مملکتی و کشوری و در مسیر ترقی و بهبود وضع باشد (احسن) چطور ممکن است ما لایحه ای تنظیم بکنیم که شروط آن چنین باشد که چند نفری نباشند، واقعاً اینطور نبوده ما چنین لایحه ای بیاوریم و چنین لایحه ای از مجلس و از کمیسیون بگذرد خواستم این توضیح را عرض کنم برای رفع شبهه از دوست عزیزم و تصور میکنم شروطی را که خواهید گذاشت بطور مسلم تطبیق با عده ای از آقایان که در آنجا هستند نمیکند برای اینکه اینها با شرایطی دیگر آمده اند و در آینده مأموریت های دیگری می خواهند بآنها بدهند و بالطبع باید شرایط دیگری برای اینها قائل شد اما این را تعبیر بفرمائید که باین دلیل این کار شده است و حالا عرض میکنم در جواب جناب آقای رامبد لیدر عزیز که سؤال فرمودند شما چه اصراری دارید که این لایحه را بگذارید قربان ما اصرار در انجام وظیفه مان داشتیم و آن تقدیم بموقع لایحه تفریح بودجه بود پس هر آنکه تقدیم مجلس شد دیگر عرضی نداریم مادیر اختیار مجلس هستیم برای ادای توضیحات دو سال دیگر این

لایحه را تصویب کنید و مرحمت بفرمائید و با امروز، از لحاظ مافوقی نمی کند و ما وظایف خودمان را انجام میدهم این کمیسیون بودجه است که می خواهد وظایفش را انجام بدهد فرمودند که من نگران شدم این را عرض میکنم که در تاریخ پارلمانی ثبت شود که هیچ لایحه تفریح بودجه مصوب مجلس شورای ملی هیچ وقت مانع از این نخواهد شد که اگر در طی اجرای آن بودجه از طرف یکی از مأمورین عمل خلاف و خطا سرزده باشد مورد تعقیب قرار نگیرد و بیاه استناد تصویب مجلسین محترم بتواند از تعقیب معاف شود مطلقاً قانون اساسی و قوانین محاسبات عمومی و دیوان محاسبات چنین حکمی را ندارد که تصویب مجلسین محترم مانع از تعقیب خطا کار باشد (احسن) این را برای رفع شبهه جناب عالی عرض کردم ضمناً این نکته را عرض بکنم در وزارت دارائی و سوابق وزارت دارائی برای یکسند صدریالی که باید بدیوان محاسبات تقدیم بشود شاید صدها مرتبه مکاتبه میشود با اطراف و اکناف تا یک سند تنقیح میشود، تسجیل میشود و رسیدگی میشود و این سند است که بدیوان محاسبات میرود و باز آنجا هم مورد ایراد قرار میگیرد و دادستان اعتراض می کند و بر میگردد و باز دستگاه های وزارت دارائی مأمور رفع نقص میشوند و تمام این کارها را انجام میدهند و هیچ لایحه تفریح بودجه ای بدیوان محاسبات تقدیم نمیشود مگر آنکه تمام اسناد آماده شده باشد چه بسا که لایحه تفریح بودجه بطور مثال برای رسیدن یک حساب از دارائی مثلاً جوشقان لنگ است و معطل است و علت اینکه دیگران نتوانسته اند این تفریح بودجه ها را بدهند بسبب همین معطلی است و امروز موفق شده اند گزارش را بدیوان محاسبات بدهند و از دیوان محاسبات به مجلس محترم، سابقاً این چنین نظم و انسجامی نبود ولی در این دولت مکلف شدند تمام دستگاهها که حسابها را بموقع بدهند و سندی ناقص نماند و ما موفق شدیم لایحه تفریح بودجه را تنظیم و تقدیم بکنیم طوری نیست که دیوان محاسبات این گزارشی را که حضورتان داده است اسناد را بگیرد به بیند و بعد بفرستد این لایحه تفریح بودجه اگر اجازه بفرمائید بنده در کمیسیون بودجه یا در مجلس

محترم تمام مکاتباتی که بین وزارت دارائی و دیوان محاسبات و دیوان محاسبات و ذیحسابهای دارائی و دادستان دیوان محاسبات با ذیحسابهای مربوطه انجام گرفته که بیش از صدها پرونده را تشکیل میدهد حضورتان بیاورم رسیدگی بفرمائید ولی رسیدگی ها محدود بقوانین است و اگر قانونی را مقتضی ندانید باید تغییر بدهید که باز هم دیوان محاسبات بآن ترتیب مقرر عمل می کند (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ آقای صدری کیوان بفرمائید.

صدری کیوان (مخبر کمیسیون بودجه) - عرض کنم حضور همکاران گرامی بنده از سال ۴۲ تا امروز بکرات اتفاق افتاده که در مقابل فرمایشات جناب رامبد لیدر محترم فراکسیون پارلمانی حزب مردم و اعضای فراکسیون پارلمانی حزب مردم عرایضی کردم و توضیحاتی بعرض رساندم در تمام این مدت هیچوقت از حدود ادب و نزاکت خارج نشدم بنده هم هیچ انتظار نداشتم کلماتی از قبیل مداهنه و تعارف بمن معلم که در این مملکت جز عشق بشاهنشاه و مملکت ثروتی ندارم نسبت بدهند.

رئیس - آقای صدری کیوان ایشان چنین چیزی بجناب عالی نگفته اند.

صدری کیوان - ما در کمال صداقت و وظایف قانونی خود را انجام میدهم و دقیقاً قوانین را اعم از قانون اساسی، دیوان محاسبات و سایر قوانین را رعایت نموده ایم بزحماتمان باید توجه شود اگر بنده دلالی بعرض مجلس برسانم اگر عرایضی بکنم که توجه بکنم زحمات کمیسیون بودجه را جناب آقای فرهادپور مستحضرنند بنده برای این ارقام که در گزارش است تمام ایام نوروز را صرف کردم ساعتها تمام با معاون پارلمانی وزارت دارائی و مدیر کل تمرکز حسابها و چند کارشناس جلساتی تشکیل داده ایم و این ارقام را استخراج کرده ایم و این کار ساده ای نیست و برای اینکه اطلاع بیشتری بعرض نمایندگان محترم برسانیم وظیفه داریم این زحمات را توجه کنیم و هیچوقت هم در صدد مداهنه نیستیم بنده معلم چه نیازی به مداهنه دارم این بود که بنده خواستم بعرض ساحت مقدس مجلس

شورای ملی بر سالم که بنده از جناب آقای رامبد بعثت این فرمایشات نشان سخت گفتم (آفرین).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت برورد در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - اکنون وارد بحث در ماده واحده میشویم و حالاً جادارد که پیرامون مفاد و مواد ارقام این لایحه بحث کنیم چون طبیعی است در بحث در کلیات، کلی صحبت میشود و اگر مراعات آیین نامه مجلس را مابین همین اساس کلی می کنیم و مورد موافقت و خوش آیند کسانی نیست بنده بی تقصیرم. عبارتی که ما اصرار کردیم خوانده شود و متأسفانه بعضی آن عبارت از لایحه ای که اصولاً تاکنون در مجلس مطرح نشده عبارتی خوانده شد که با این لایحه ربط نداشت و بعد توجهی گردید که اصولاً خرج سال ۴۸ با ۴۹ فرقی ندارد ما متأسفانه نمی توانیم با چنین منطقی و استدلالی که خرج سال ۴۸ با ۴۹ فرقی ندارد قانع شویم.

دکتر دادفر - نگفتم خرج سال ۴۸ با ۴۹ فرقی ندارد گفتیم گزارش دیوان محاسبات در سال ۴۷ با سال ۴۸ فرقی ندارد.

رامبد - اگر بعضی مجلس شورای ملی رساندم که این تصویب بعقیده ما با قانون اساسی مغایر است اجازه بدهید عین ماده ای را که تصور می کنیم قاعدتاً وقتی یکی از نمایندگان می تواند بلافاصله پشت این تریبون بیاید و عین ماده را بخواند صحیح نیست که نفی کنیم من اکنون میخوانم این اصل ۱۰۲ متمم قانون اساسی است که میگوید: «دیوان محاسبات مأمور به معاینه و تفکیک محاسبات اداره مالیه و تفریح حساب کلیه محاسبین خزانه است و مخصوصاً مواظب است که هیچیک از فقرات مخارج معینه در بودجه از میزان مقرر تجاوز ننموده تغییر و تبدیل نپذیرد و هر وجهی در محل خود بمصرف برسد و همچنین معاینه و تفکیک محاسبه مختلفه کلیه ادارات دولتی را نموده اوراق سند خرج محاسبات را جمع آوری خواهد کرد و صورت کلیه محاسبات مملکتی

را باید بانضمام ملاحظاتی خود تسلیم مجلس شورای ملی نمایند این آنچیزی است که اساس رسیدگی نمایندگان محترم باید قرار بگیرد و اگر بکمسیون بودجه مجلس اجازه داده میشود که عضو دیوان محاسبات یا رئیس دیوان محاسبات که ممکن است از لحاظ سوابق اداری و اطلاعات علمی و یاسایر اموزان نماینده مجلس بالاتر باشد معهداً احضار کنند این احضار برای خوش آیند کسی نیست و برای هوس نیست بلافاصله در مقابل مسئولیت است یعنی چون نماینده مجلس مسئولیت داده شده آن اختیار احضار هم داده شده است ولی آن فرد احضار شونده، وزیر با انصاف، میگوید رسیدگی مانظرین شما نمایندگان ملت، در این حد بوده چون صورت حساب کل مالیه و حساب های صندوق موضوع ماده ۴۵ و قسمت دوم ماده ۵۱ قانون محاسبات عمومی بدیوان محاسبات تسلیم نشده بنا بر این اجرای ماده ۱۷ قانون دیوان محاسبات در خصوص تطبیق حساب وزارتخانه ها با محاسبات کل مالیه و نیز گواهی و اظهار نظر نسبت بوضع موجودی حسابها و کسر صندوقهای دولتی میسر نگردید خانم زاهدی، بنا بر این وقتی که در قانون اساسی مینویسد که تفکیک تطبیق رسیدگی بصحت و سقم و نظارت دقیق بر اینکه هر بودجه ای در محل برنامه ای خودش خرج شده یا نشده اساس کار رأی ماست (دکتر دادفر - بفرمائید بصورت حساب مالی یعنی چه؟) ماده دیگر را ملاحظه بفرمائید جزء گزارش است با وجود اینکه بودجه کل کشور یعنی آنچیزی که شما تصویب کردید بصورت برنامه ای تنظیم و بتصویب مجلسین رسیده قسمت پنجم بودجه راجع به برآورد بخش ها و وظیفه ها و برنامه ها بعثت اینکه حسابهای وزارتخانه ها و سازمانهای دولتی بطور برنامه ای تنظیم نگردیده مورد عمل قرار نگرفته است آقای قوام صدوری در کمال حقیقت و صداقت عنوان کردند که در گذشته این رسیدگی ها در موقع انجام نمیگرفت ما در اجرای وظیفه مالی در این حد توانستیم و تقدیم کردیم و با این بیان صادقانه بهترین سیاست حفظ حیثیت دولت را در اینجا مراعات کردند یعنی اگر چیز ناقص را تصویب کردید شما متوانستید نکنید و مدانه ای که مورد نظر بود و عنوانش بجنابعالی نبود (اشاره آقای

عباس میرزائی - بالاخره آوردن لایحه تفریح بودجه خوب است یا بد است؟

رامبد - آوردن تفریح بودجه بسیار عالی است تهیه کنندگان و تقدیم کنندگان و تنظیم کنندگان و وزارت دارائی که مسبب آن بوده و این وزیر با انصاف که در حد خودش توضیح داد شایان تقدیر است و منمهم بسمت يك ایرانی خوشوقتم (احسنت) اما تصویب تفریح بودجه ناقص، رسیدگی نشده، ناقص قانون اساسی هم، بنظر بنده خلاف وظیفه نماینده مجلس است (احسنت).

رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - بنده بر عایت اختصار نخواستم تمام ۹ بند را بخوانم جناب رامبد وظیفه بنده را آسان کردند و بند مورد توجهشان را خواندند که همان بند ۹ باشد که من شنیدم که چون صورت حساب کل مالیه و حسابهای صندوق بدیوان محاسبات تسلیم نشده اظهار نظر نسبت بوضع موجودی حسابها و کسر صندوق میسر نگردیده بنده هر قدر از جناب آقای رامبد استدعا کردم که بفرمایند صورت حساب کل مالیه یعنی چه و اگر مقدور نگردیده چه مصلحتی فوت شده است و اگر این مصلحت بنظر بنده امر مهمی بود اعضای دیوان محاسبات یعنی رؤسای شعبش را میخواستیم و میآمدند توضیح میدادند این وظیفه ای که قانون دیوان محاسبات مصوب سال ۱۳۱۲ و اصلاح شده در سال ۱۳۱۸ که تا امروز مورد عمل است و از ۱۳۵۰ قانون محاسبات جدیدی که تصویب میفرمائید مورد اجرا خواهد بود اصولاً بساتوجه بنحوه حسابداری و حسابرسی امروزی، نه اینکه مقدور نیست اصولاً عمل نشده و نباید بشود یعنی اگر در وزارتخانه ای جناب آقای رامبد یابنده یا عمر و یازید بخواد حساب نگهدارد يك حساب مترادف یا دفتر داری دویل است که از نقطه نظر حسابداری میگویند حساب مترادف و حساب دویل این صورت حساب کل مالی که اینجا عنوان شده وقتی عمل شده که این سیستم مورد عمل نبوده يك دفتری بوده که سابق در مغازه ها هم بود مینوشتنند که اینقدر خرید اینقدر فروش و اما امروز وزارتخانه ها، بنگاههای دولتی و اداری سیستم حسابداری دویل دارند و حتی آنچه قانون تجارت بما گفته که هر شرکت باید دارای دفاتر بازرگانی

صدوری کیوان) در اینجا پیش می آید که آیا قانون اساسی که برای ما و دیوان محاسبات تعیین تکلیف کرده و ناظرین ما هم باشجاعت و شرافت و وظیفه شناسی و صداقت توأم با از خود گذشتگی بشما صادقانه گزارش دادند که این اعمال باین درجه انجام شده و این رسیدگی در این مرحله انجام نشده ما چه اصراری داریم که این مطلب ناقص را باین عجله تصویب کنیم؟ (دکتر دادفر - شصت سال نگردید چه شد؟) مدانه این است که شما وضع زندگی يك ثروتمند را با تمام امکاناتش بخواید سرکوفت بزنید به فقیری که به نان شب محتاج است و بعد تمام امتیازات را برای خود ثروتمند قائل بشویم چرا اوضاع مملکت را در سال ۱۳۳۲ از لحاظ امکانات امنیت، پیشرفت ها عنایت مشخصه شاهنشاه و تمام امکانات برای دستگاه دولت را بحساب نمی آورید و آنوقت سراغ شخص و افراد و متصدیان دولت هامیروید جناب آقای دکتر دادفر شما که بصورت افتخار بزرگی برای دولت معینی اینجا تفریح بودجه را عنوان میکنید بمن بگوئید که اوضاع مملکت قبل از سال ۱۳۳۲ و بعد از ۱۳۳۲ یکسان بوده؟ (دکتر دادفر - نه نبوده، اثبات شیشی نفی ما عدا نمیکنند اینها چه ربطی بهمیدیگر دارند؟) بنا بر این برای اینکه همه مطالب روشن بشود اجازه می خواهم این اشاره را بکنم اگر وزارت دارائی در اثر شخصیت و تدبیر فردی غیر حزبی توفیقی پیدا کرده که ما به نسبت این توفیق هنوز ابراد داریم اگر ماشین کامپیوتر و میلیاردها ریال خرج و دخل مملکت با صد دینار و سه شاهی میرزا حسن خان بودجه در مملکت تغییر کرده این همه آوازه ها از شه بود به حزب من و شما مربوط نیست.

دکتر دادفر - اینها به تفریح بودجه چه ارتباط دارد؟

رامبد - برای اینکه وقتی که تفریح بودجه اسلش را می ریختند شما با عضو ۳۰ تومانی والاغ و کالسکه یکماه طول می کشید از این شهر به آن شهر بروید حالا با اعضای حزبی شما که ۲۵ هزار تومان و ۳۰ هزار تومان حقوق می گیرند و میلیونها دلار ماشین های کامپیوتر انتظار و احدی دارید و ما باید این مقیاس را ملاک تشویق و تنبیه قرار بدهیم.

و دوبر باشد آنهم در دنیای امروز از بین رفته و سیستم محاسبات تبدیل شده به کارتی و بانکامیل تراز آن یعنی، آی، بی، ام - ولذا بانوجه بشیوه تجدید نظر و تکاملی که در نحوه حسابداری بوجود آمده اصولاً تنظیم صورت حساب نه مقدور است نه مفید و ضروری و نه لازم بنده خواستم توجهتان را باین مطلب جلب کنم که باین سیستم رسیدگی شده و با آن سیستم دیگر رسیدگی نمیشود چون حساب کل مالی دیگر نگه میدارند که بدهند و ما اگر این لایحه را پس بفرستیم نمیتواند با تصور بدهند چون حساب کل مالی نگاهداری نشده اما حسابها رسیدگی شده یعنی حساب کل مالی که نگاهداری نشده معنی اش این نیست که بحسابها رسیدگی نشده است سیستم حسابداری فرق داشته دریافتی هر ذی حساب در یک ستون نقل شده و در آمدش نقل شده موازنه هم موجود است اسناد هزینه موجود است بنده خواستم فقط این نکته را به جناب آقای رامبد تذکره داشته باشم که در اجرای ماده ۲۵ و ۱۷ قانون محاسبات عمومی از اول سال ۱۳۵۰ قابل اجرا است و اینکه در بند ۹ نوشته شده میسر نگرید معنی اش این بوده اما در قانون محاسبات عمومی ماصورت حساب مالیه را برداشتم و الآن بموجب قانون جدید دیگر صورت حسابداری بعنوان صورت حساب کل مالیه دیگر نیست باین ترتیب این معنی عدم امکان رسیدگی و ندادن سند نبوده بهیچوجه فقط خواستم محض روشن شدن آقایان این توضیح را داده باشم همان توضیحی است که اعضای دیوان محاسبات و شعب در کمیسیون بما دادند بهمین دلیل در قانون محاسبات عمومی صورت حساب کل مالیه در قانون جدید ننوشتیم و این در گذشته بود و الان با سیستم حسابداری جدید غیر ضروری است و این هم حاکی از این نیست که بحساب رسیدگی نشده است (احسن).

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - بطور قطع همکاران عزیز بامن اتفاق عقیده دارند که اصل اساسی در انجام وظیفه نمایندگان در مجلس شورای ملی بحث و شور و نتیجه گیری به خیر و صلاح مملکت در لوایح و قوانین مطروحه است دوست و همکار عزیز مخبر محترم کمیسیون فرمودند که در تفریح

بودجه سال ۱۳۴۲ تا ۴۸ پیشرفت هائی در جهت رفع نواقص لوایح دولت بدست آمده دوست عزیز آیا این پیشرفت ها جز باینذکرات، جز بانقصد، جز با بحث و گفتگوی مادر راهنمایی و ارشاد دستگاه دولتی بدست آمده؟ اگر امروز ما این لایحه را ناقص میدانیم و کامل نمیدانیم بهمان دلیل است که شما تلویحاً و تصریحاً لایحه سال ۴۲ را ناقص تلقی کردید برای اینکه اگر ناقص نبود مسیر تکاملی تا سال ۱۳۴۸ طی نمی کرد بهمین دلیل برای اینکه سال ۴۲ ناقص تصویب شده البته عرض کردم وجود ناقص بهتر از ندادن لایحه تفریح بودجه است لایحه ۴۷ وقتی مادر آن بحث میکنیم برای اینکه برود و کامل بشود ملاحظه بفرمائید همکار عزیز من جناب آقای رامبد اصل ۱۰۲ متمم قانون اساسی را قرائت کردند این از مواردی است که برای رسیدگی بحساب و تکالیف دیوان محاسبات در قانون اساسی صراحتاً وظایفی مشخص گردیده که من یقین دارم هیچکدام از دوستان معتقد باین سیستم که قوانین عادی بتواند وارد بشود بر قوانین اساسی نیستند ماده ۱۰۲ متمم قانون اساسی خیلی هم داهیهانه تهیه شده یعنی بهیچوجه اگر ما صدها نوع خرج برای مؤسسات مختلف متناسب با وظیفه شان تصویب کنیم مغایر باین اصل نخواهد بود چون در این اصل خواسته است که حسابها پس از انجام تکالیف و صرف هزینه بیاید رسیدگی بشود ما یک بحث داریم و در آن هیچ جدلی نیست باید دید که آیا رسیدگی بحساب را ما باین کیفیت که این آقایان نوشته اند کافی میدانیم؟ من یک سوال میکنم یک کارپرداز وزارت دارائی، جناب آقای قوام صدوری، با کارپرداز شرکت فرش چه فرق دارد؟ اسناد هزینه از نظر رسیدگی، نوع تعقیب، نهایت این است که در شرکت بر اساس یک مقررات خرج و هزینه ای که در آنجا عمل میکنند بمدیران شرکت اجازه ترك مناقصه میدهند قوانین خاصی برای این کار دارند.

رئیس - آقای فرهادپور مطالبی که جناب عالی میفرمائید مربوط به لایحه دیوان محاسبات است راجع به این لایحه تفریح بودجه نیست این مطالب را در کمیسیون رسیدگی به لایحه دیوان محاسبات بفرمائید.

فرهادپور - بنظر بنده اینها مطالبی است که باید عرض شود آنچه لازم بود عرض کردم و اگر لازم نمیدانید آنها را در کلیات لایحه تفریح بودجه ۴۸ که مطرح میشود عرض می کنم ولی در همین ماده واحده بعرضتان میرسانم آنچه که از گزارش دیوان محاسبات حاکی است نشان دهنده این است که بر اساس رسیدگی و گزارش موجود وظیفه و تکلیفی را که می بایستی بنحو احسن انجام بدهند خودشان بما متذکر شده اند که ما توفیق باینکار پیدا نکردیم جناب آقای قوام صدوری فرمودند که در آن سال ممکن است این اسناد نرسیده باشد و در سال بعد رسیده بنده فکرمی کنم وقتی دولت عجله ای در تصویب ندارد بنابراین ما معتقدیم که برای رفع نقائصی که در گزارش دیوان محاسبات به مجلس منعکس شده و از شما چاره جوئی کرده اند اسناد و مدارک در سال ۵۱ حاضر و آماده شده و از قامی که مخبر کمیسیون قرائت کردند طبعاً در اختیار دیوان محاسبات قرار گرفته است چه اشکالی دارد که این لایحه را برگردانید برود به وزارت دارائی و متناسب با ارقام و اعداد و اسنادی که بعداً رسیده این ۹ مورد نقض و اشکال و ایرادی که در کارشان داشته اند مرتفع بکنند و لایحه ای جامع و کامل با رسیدگی کامل برای ما بفرستند البته از نظر وظایفی که بعهده آنهاست. همانطور که جناب آقای رئیس تذکره دادند راجع به دیوان محاسبات عرایض مفصلی دارم که بعداً بعرضتان خواهم رساند ولی در اینجا بعرض میرسانم که بهیچوجه ما قصد جدل نداریم کار را هم بتعصب نکشاند لایحه ایست آمده تصویب آن دیر یا زود کوچکترین تأثیری نه در کارها و نه در وظایف و نه برنامه ها ایجاد نمیکند منتخبین شما اشکالاتی داشتند که ممکن است این اشکالات تاکنون مرتفع شده باشد چه اشکالی دارد که این لایحه از مجلس شورای ملی برگردد و اشکالات اگر مرتفع شده است گزارش را اصلاح کنند و گزارشیکه از کمیسیون بودجه می آید منطبق باشد با گزارشیکه دیوان محاسبات بکمیسیون بودجه داده چون بهر حال تناقضی که در این دو گزارش دیده میشود یک مشکلی برای خود نمایندگان محترم در موقع رأی دادن ایجاد میکند.

رئیس - بنظر دیگری در ماده واحده نیست؟

(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای اظهار ملاحظاتی بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۲ - طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع به لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش يك شوری تفریح بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور که طبق مدلول مواد ۴۶ تا ۵۲ قانون محاسبات عمومی مصوب سال ۱۳۱۲ منطبق با تقسیمات و فصول و عناوین بودجه کل کشور بصورت برنامه ای تنظیم و تقدیم گردیده مشتمل بر مقدمه توجیهی لایحه و صورتحسابهای تفصیلی و جداول بخشها، وظیفهها و برنامهها دایر به نحوه گردش امور مالی و محاسباتی مربوط بآمد و هزینه عمومی و اختصاصی و مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت و مؤسسات عام المنفعه مستقل و دریافتها و پرداختهای سازمان برنامه و گزارش دیوان محاسبات بشرح زیر:

- ۱- صورت تلفیق شده درآمدها و هزینههای دولت مؤسسات وابسته و عام المنفعه مستقل.
- ۲- صورت دریافتها و پرداختهای برنامه عمرانی چهارم کشور.
- ۳- خلاصه حساب درآمدهای عمومی و اختصاصی.
- ۴- خلاصه حساب درآمدهای مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت.
- ۵- خلاصه حساب درآمدهای مؤسسات بازرگانی وابسته بدولت.
- ۶- خلاصه حساب درآمدهای مؤسسات عام المنفعه.

۷- خلاصه حساب کل هزینه های عمومی و اختصاصی .

۸- خلاصه حساب هزینه های مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت .

۹- خلاصه حساب هزینه های مؤسسات بازرگانی وابسته بدولت .

۱۰- خلاصه هزینه های مؤسسات عام المنفعه .

۱۱- صورتحساب تفصیلی درآمدهای عمومی .

۱۲- صورتحساب تفصیلی درآمدهای اختصاصی .

۱۳- صورت پرداختها از محل درآمدهای اختصاصی .

۱۴- صورت پرداختها از محل درآمد برنامه .

۱۵- صورتحساب هزینه وزارتخانه ها و ادارات و مؤسسات مربوط (حساب وزراء)

۱۶- خلاصه حساب هزینه بخش ها ، وظیفه ها و برنامه ها .

۱۷- گزارش دیوان محاسبات مبتنی بر اظهار نظر لازم درباره امور مالی سال مورد عمل بودجه کل کشور و تأیید ارقام مربوط به وصولی از محل منابع درآمد عمومی و هزینه انجام شده از محل منابع مزبور و تطبیق ارقام وصولی و هزینه های مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت و عام المنفعه مستقل با ارقام مندرج در لایحه تفریغ بودجه .

در جلسات عدیده کمیسیون بودجه با حضور آقای دکتر کاشفی معاون پارلمانی وزارت دارائی مورد بررسی و امعان نظر قرار گرفت و در جلسه دوشنبه مورخ اول خرداد ۱۳۵۱ رسیدگی نهائی آن خاتمه یافت .

کمیسیون بودجه طی بررسی هائی که با دقت کامل در فصول و بخش های مختلفه لایحه بعمل آورد بچند نکته اساسی دست یافت که بشرح زیر باستحضار نمایندگان محترم میرساند :

۱- بررسی و دقت در لایحه و صورت های منضم بآن این واقعت را آشکار میسازد که کشور ما در سال ۱۳۴۸ تحت تعالیم حکیمانه شاهنشاه آریامهر و کوششهای دولت از پیشرفتهای عظیمی در زمینه امور اجتماعی و اقتصادی و صنعتی و انتظامی

وسایر شئون برخوردار گردیده و به ترقیات پرثمر مادی و معنوی نائل آمده است .

۲- لایحه تفریغ بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور اولین تفریغ بودجه ای است که منطبق با تقسیمات فصول ، بخش ها ، وظیفه ها و مواد هزینه قانون بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور بصورت برنامه ای تنظیم شده و نموداری از کوشش های وزارت دارائی در زمینه بهبود و تکامل لوايح تفریغ بودجه بوده در مقام مقایسه با لوايح گذشته از پیشرفتهای قابل ملاحظه ای برخوردار است .

۳- بند (۱) گزارش دیوان محاسبات حاکی است که مؤسسات و شرکتهای و بانکها موضوع قسمت هفتم قانون بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور ترازنامه های خود را بدیوان محاسبات تسلیم داشته و ارقام مندرج در لایحه با ارقام مذکور در ترازنامه های مربوط تطبیق شده است .

۴- مطالعه لایحه تفریغ بودجه و بررسی جداول و صورتحسابهای تفصیلی ضمیمه آن وضع وصولی دولت را از منابع مختلف و نیز هزینه از محل این منابع دریافتهای و پرداختهای سازمان برنامه و درآمد ها و هزینه های مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت و مؤسسات عام المنفعه مستقل را در سال ۱۳۴۸ بخوبی مجسم میسازد که بشرح زیر باستحضار نمایندگان محترم میرساند :

۵- باتوجه به صورت حساب های تفصیلی و جداول و سایر ضمايم لایحه تفریغ بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور و مندرجات بند (۴) گزارش تقدیمی نتیجه اجرای بودجه سال ۱۳۴۸ بشرح زیر بوده است :

الف- از لحاظ درآمدهای عادی پس از مقایسه ارقام وصولی با ارقام پیش بینی شده در بودجه مصوب معلوم میشود :

۱- درآمدهای عمومی مبلغ ۳۲۷۶۴۰۲۶۱۹/۰۳ کسرو وصولی داشته است .

۲- درآمدهای اختصاصی مبلغ ۱۸۲۴۰۵۸۹۱۰/۸۳ اضافه وصولی داشته است .

در نتیجه مجموع درآمد های عادی نسبت به پیش بینی بودجه مبلغ ۱۴۵۲۳۴۳۷۰۸/۲۰ ریال کاهش دارد .

ب- از لحاظ هزینه پس از مقایسه اعتبارات و

اضافه اعتبارات مصوب و بر آوردی با هزینه های انجام شده معلوم میشود :

۱- در هزینه های از محل درآمد عمومی باتوجه به اعتبارات مصوب مبلغ ۴۸۲۹۰۹۲۶۱۴/۶۵ ریال صرفه جوئی و مبلغ ۴۰/۶۶۸۵۱۴۳۶۳ ریال مانده اعتبارات بحساب سال بعد دستگاهها منتقل شده است .

۲- در هزینه های از محل درآمد اختصاصی باتوجه به میزان وصولی مبلغ ۵۰/۱۵۷۲/۵۶۲۰۵ ریال صرفه جوئی شده است .

۶- باتوجه بنکات ذکر شده و در نظر گرفتن این مطلب که طبق مدلول ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۴۸ و سایر قوانین مربوط درآمدهای برنامه عمرانی کشور و هزینه هائیکه از محل آن تأمین می شود (با استثنای مبالغیکه از بودجه عمرانی تحت عنوان اعتبارات طرحهای عمرانی مستمر در بودجه عمومی ملحوظ گردیده) همچنین درآمدها و هزینه های اختصاصی و مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت و مؤسسات عام المنفعه مستقل بموجب قوانین و مقررات و اساسنامه های مربوط بخود وصول و مصرف و حسابرسی شده اند تفریغ بودجه سال ۱۳۴۸ نسبت بدرآمدهای عمومی دولت و هزینه های انجام شده از محل منابع مزبور باتوجه به گزارش دولت بشرح ماده واحده زیر مورد تصویب کمیسیون بودجه قرار گرفت .

اینک گزارش آن تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی میگردد .

ماده واحده - لایحه تفریغ بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور که ارقام آن از حیث وصولی از محل درآمد عمومی بالغ بر یکصد و نه میلیارد و پانصد و شصت میلیون و چهارصد و شصت و شش هزار و سیصد و هشتاد و نود و هفت دینار (۱۰۹۵۶۰۴۶۶۳۸۰/۹۷) و از حیث هزینه از محل درآمد مزبور بالغ بر یکصد و ده میلیارد و ششصد و هشتاد و هشت میلیون و هفتصد و سی و یک هزار و هشتصد و دوازده ریال و سی دینار (۱۱۰۶۷۸۷۳۱۸۱۲/۳۰) بوده و صحت آن بتأیید دیوان محاسبات رسیده است تصویب میشود .

مخبر کمیسیون بودجه - صدری کیوان

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه برای اظهار ملاحظاتی به مجلس سنا فرستاده میشود .

۱۳ تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدري وزير مشاور باقيد يك فوریت

رئیس - آقای قوام صدري بفرمائید .

قوام صدري (وزير مشاور) - بطوریکه خاطر خانم ها و آقایان نمایندگان محترم مستحضر است بر اثر تدابیر خردمندانه شاهنشاه بزرگ ما بازم توفیقی بر توفیقات ماز لحاظ استیفای حقوق در کار نفت حاصل شد و درآمد بیشتری پیش بینی میشود که در سال جاری نصب برنامه عمرانی چهارم بشود از این جهت و از لحاظ اینکه مقداری از اعتبارات سال گذشته باقی مانده بود که قابل مصرف در سال ۱۳۵۱ میباشد بالطبع باید در سطح خرج سال آخر برنامه چهارم آنچه در قانون قبلی به تصویب مجلس شورای ملی رسیده بود و همچنین در برنامه های تفصیلی برنامه چهارم برای سال ۱۳۵۱ ، با تصویب مجلس محترم تغییراتی بدیم در این مورد ماده واحده ای تهیه شده باقید يك فوریت تقدیم و استدعا میشود نسبت به فوریت آن اخذ رأی بعمل بیاید .

۱۴ طرح و تصویب فوریت لایحه اصلاح جداول برنامه عمرانی چهارم

رئیس - فوریت لایحه مطرح است لایحه قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

لایحه اصلاح جدول اعتبارات سنوئی و سایر جداول پیوست برنامه عمرانی چهارم کشور

ماده واحده - جدول ذیل تبصره يك قانون افزایش

اعتبارات برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب اسفندماه

لایحه قانون انتقال نیروی پایداری بزرگانمری کل کشور

سال ۱۳۴۷ ۷۳/۴ میلیارد ریال
سال ۱۳۴۸ ۸۴/۹ میلیارد ریال
سال ۱۳۴۹ ۱۰۱/۶ میلیارد ریال
سال ۱۳۵۰ ۱۳۰/۵ میلیارد ریال
سال ۱۳۵۱ - ۱۸۷/۰ میلیارد ریال
جمع ۵۷۷/۴ میلیارد ریال

وسایر جدولهای پیوست قانون مزبور بشرح جدولهای منضم باین ماده واحده اصلاح میشود.

نخست وزیر
امیرعباس هویدا
جمشید آموزگار

رئیس - در فوریت لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به فوریت این لایحه رأی می گیریم خانم ها و آقایان که موافقت خواهند می کنید قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بکمیسیون برنامه ارجاع می شود.

۱۵- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام راجع به لایحه انتقال نیروی پایداری به بزرگانمری کل کشور و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم انتقال نیروی پایداری به بزرگانمری کل کشور مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۵۱ با حضور خانم صوفی معاون وزارت کشور و معاون وزارت جنگ سبهد کاتوزیان لایحه شماره ۱۳۸۸ مورخ ۱۳۵۱/۱/۲۸ دولت راجع بانقل نیروی پایداری بزرگانمری کل کشور را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۱۴ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دبیرم

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بانقل نیروی پایداری بزرگانمری کل کشور را که برای رسیدگی شور دوم به کمیسیون دارائی ارجاع گردیده بود مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ربگی

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بانقل نیروی پایداری بزرگانمری کل کشور را برای شور دوم مورد

رسیدگی قرارداد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - اکبر مسعودی

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۲ خرداد ماه ۱۳۵۱ با حضور معاون وزارت جنگ سبهد کاتوزیان لایحه دولت راجع به انتقال نیروی پایداری به بزرگانمری کل کشور را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می گیریم خانمها و آقایان که موافقت خواهند می کنید قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۶ - تقدیم لایحه انتخاب حسابرس سازمان برنامه وسیله آقای قوام صدوری وزیر مشاور

رئیس - آقای قوام صدوری بفرمائید.

قوام صدوری (وزیر مشاور) - بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است هیأت حسابرسی برنامه از طرف مجلسین محترم دونفر از طرف مجلس شورای ملی و یک نفر از طرف مجلس سنا انتخاب میشوند و مقررات است چنانچه از این عده کسانی استعفا بدهند یا خدای نکرده فوت کنند بایستی با همان تشریفات انتخاب بشوند چون یکی از حسابرسان منتخب مجلس شورای ملی در سازمان برنامه از دستگاه سازمان برنامه منتقل شده است و مأمور در کار دیگری است لذا با سمنه نفر از آقایان که بنظر دولت صلاحیت اجرای نظریات دولت را داشتند پیشنهادی تهیه

و تقدیم میشود که اجازه بفرمائید یک نفر از اینها بجای آن شخص مأمور انتخاب بشود.

رئیس - لایحه چاپ و توزیع میشود.
۱۷ - تقدیم دو فقره لایحه و یک فقره گزارش وسیله آقای قوام صدوری وزیر مشاور
رئیس - آقای قوام صدوری بفرمائید.

قوام صدوری (وزیر مشاور) - بطوریکه استحضار دارند بموجب تبصره ۳۴ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ اجازه داده شده بود و چون بیکه ما برای وام جهت سد آیت عادل بکشور مراکش میردازیم قسط هر سال را بتصویب کمیسیون بودجه برسانیم آخرین قسط را که امسال باید بپردازیم ۱/۴۳۱/۶۰۸ دلار است پیشنهادش را تقدیم میکنم استدعا میکنم لایحه برای رسیدگی به کمیسیون بودجه ارجاع شود.

رئیس - لایحه به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.
قوام صدوری (وزیر مشاور) - بطوریکه خانمها

و آقایان نمایندگان محترم استحضار دارند بموجب ماده ۱۶۰ قانون مالیاتهای مستقیم بدولت اختیار داده شده که برای بررسی و رفع مشکلات مالیات مضاعف باکشورهاییکه ارتباط اقتصادی و مالیاتی با ما دارند دولت وارد مذاکره بشود و قرارداد های لازم را منعقد سازد چندی پیش يك قرارداد تقدیم شد که تصویب فرمودید در حال حاضر قرارداد دیگری با دولت جمهوری فرانسه امضا شده است چون بایستی بتصویب مجلسین برسد تا قوت اجرائی پیدا کند لایحه مربوط باین قرارداد را همراه قرارداد تقدیم می کنم و استدعای ارجاع بکمیسیون دارم.

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

قوام صدوری (وزیر مشاور) - بموجب تبصره ۲ ماده يك قانون استخدام متخصصین خارجی مقرر است همه ساله صورت کارشناسانی را که دستگاههای مختلف دولت در طی سال استخدام می کنند در آخر هر سال گزارش بشود گزارش نسبت باین دسته از افراد که در سال ۱۳۵۰ در استخدام دولت بوده اند تهیه شده است که بدینوسیله تقدیم مجلس محترم می شود.

رئیس - گزارش در صورت جلسه امروز چاپ می شود.

۱۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۶ خرداد ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۳۱۲۸ مورخ ۱۳۵۱/۲/۱۸ راجع به اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۲۱ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد. اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۴۹

ماده واحده - عبارت زیر به آخر تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی اضافه میشود:

« شرکتهای تابع شرکت ملی ذوب آهن ایران نیز مشمول حکم این تبصره خواهند بود. معاملات مربوط به واحدهای خارج از مرکز شرکت مذکور تا تبدیل آنها بشرکت که تاریخ آن از پایان شهریور ماه ۱۳۵۲ تجاوز نخواهد کرد کماکان مشمول مقررات اساسنامه شرکت ملی ذوب آهن ایران خواهد بود.»

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی گزارش شور دوم از کمیسیون اقتصاد

بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه شنبه ۶ خردادماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی را برای شور دوم مورد

رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۹ - تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای دکتر احمدی معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی

رئیس - آقای دکتر احمدی بفرمائید. دکتر احمدی (معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی) - با اجازه مقام معظم ریاست سه اساسنامه درباره شرکت سهامی شیمیائی و شرکت سهامی اصلاح و تهیه بذر چغندر و شرکت سهامی جوجه کشی نارمک تقدیم میشود.

رئیس - لوابح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۲۰ - اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط بدو لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لوابحی از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت می شود. (بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۳۳۴۱ مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۱۲ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری و استخدام) در قبال لایحه شماره ۷۸۹۴ مورخ ۵۰/۸/۲۴ دولت راجع به تعیین و حفاظت غلاتم و نشانه های زمینی مربوط به نقشه برداری و تحدید حدود و حریم در جلسه روز دوشنبه هشتم خردادماه ۱۳۵۱ مطرح گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق که اصلاح شده است جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم به ضمیمه ایفاد میگردد. رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۲۱ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم، تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً به اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(نیم ساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۴۳۶/۲۴۳۴۳ ل ق مورخ ۱۳۴۹/۸/۲۸ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۱۰ (کشور) در قبال لایحه شماره ۱۲/۱۹۲۶۴ مورخ ۱۳۴۸/۶/۲۷ دولت راجع بگذرنامه در جلسه روز دوشنبه هشتم خردادماه ۱۳۵۱ مطرح گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق که اصلاح شده است

۱۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۶ خرداد ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۳۱۲۸ مورخ ۱۳۵۱/۲/۱۸ راجع به اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۲۱ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد. اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۴۹

ماده واحده - عبارت زیر به آخر تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی اضافه میشود:

« شرکتهای تابع شرکت ملی ذوب آهن ایران نیز مشمول حکم این تبصره خواهند بود. معاملات مربوط به واحدهای خارج از مرکز شرکت مذکور تا تبدیل آنها بشرکت که تاریخ آن از پایان شهریور ماه ۱۳۵۲ تجاوز نخواهد کرد کماکان مشمول مقررات اساسنامه شرکت ملی ذوب آهن ایران خواهد بود »

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی
گزارش شور دوم از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه شنبه ۶ خردادماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی را برای شور دوم مورد

رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۹- تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای دکتر احمدی معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی

رئیس - آقای دکتر احمدی بفرمائید.
دکتر احمدی (معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی) - با اجازه مقام معظم ریاست سه اساسنامه درباره شرکت سهامی شیمیائی و شرکت سهامی اصلاح و تهیه بذر چغندر و شرکت سهامی جوجه کشی نارمک تقدیم میشود.

رئیس - لوائح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۲۰- اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط بدو لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لوائحی از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت می شود.
(شرح زیر قرائت شد)

ریاستت محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۳۳۴۱ مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۱۲ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری و استخدام) در قبال لایحه شماره ۷۸۹۴ مورخ ۵۰/۸/۲۴ دولت راجع به تعیین و حفاظت علائم و نشانه های زمینی مربوط به نقشه برداری و تحدید حدود و حریم در جلسه روز دوشنبه هشتم خردادماه ۱۳۵۱ مطرح گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق که اصلاح شده است جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم به ضمیمه ایفاد میگردد.
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.
جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم به ضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
ریاست محترم مجلس شورای ملی
رئیس - اصلاحات مجلس سنا بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۲۱- ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم، تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً به اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.
مجلس سنا رسید.

(نیم ساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

اینک لایحه قانون فوق که اصلاح شده است

۱۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۶ خرداد ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۳۱۲۸ مورخ ۱۳۵۱/۲/۱۸ راجع به اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۲۱ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد. اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۴۹

ماده واحده - عبارت زیر به آخر تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی اضافه میشود:

« شرکتهای تابع شرکت ملی ذوب آهن ایران نیز مشمول حکم این تبصره خواهند بود. معاملات مربوط به واحدهای خارج از مرکز شرکت مذکور تا تبدیل آنها بشرکت که تاریخ آن از پایان شهریور ماه ۱۳۵۲ تجاوز نخواهد کرد کماکان مشمول مقررات اساسنامه شرکت ملی ذوب آهن ایران خواهد بود. »

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور دوم از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه شنبه ۶ خرداد ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی را برای شور دوم مورد

رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۹ - تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای دکتر احمدی معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی

رئیس - آقای دکتر احمدی بفرمائید.

دکتر احمدی (معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی) - با اجازه مقام معظم ریاست سه اساسنامه درباره شرکت سهامی شیمیائی و شرکت سهامی اصلاح و تهیه بذر چغندر و شرکت سهامی جوجه کشی نارمک تقدیم میشود.

رئیس - لوائح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۲۰ - اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط بدو لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لوائحی از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت می شود. (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۳۳۴۱ مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۱۲ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری و استخدام) در قبال لایحه شماره ۷۸۹ مورخ ۵۰/۸/۲۴ دولت راجع به تعیین و حفاظت علائم و نشانه های زمینی مربوط به نقشه برداری و تحدید حدود و حریم در جلسه روز دوشنبه هشتم خرداد ماه ۱۳۵۱ مطرح گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق که اصلاح شده است جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم به ضمیمه ایفاد میگردد. رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۲۱ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم، تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً به اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(نیم ساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

ردیف	نام و نام خانوادگی	تابعیت	تخصص	محل خدمت	مجوز استخدامی	
					شماره	تاریخ
۱	آقای کلن نورمن کمپل	کانادا	خلبان باروری ایرها	سازمان آب تهران	۳۱۲۸۲	۵۰/۶/۶
۲	« نسیم حسین	پاکستان	حسابدار خبره	شرکت حسابرسی	۳۱۶۹۴	۵۰/۶/۶
۳	« یوسف یوسف اف	شوروی	سرپرست گروه بهره برداری	آب و برق آذربایجان	۲۹۹۸/۴	۵۰/۶/۸
۴	« نیکلای گبریک آلکسیویچ	»	مهندس ارشد الکترو-میکانیک	»	»	»
۵	« نیکلای گراچف سدروویچ	»	مهندس ارشد هیدرو-میکانیک	»	»	»
۶	« ولادیمیر کوزنتسف نیکلاویچ	»	تکنیسین برق	»	»	»
۷	« شعبان قلی اف غریب اقلی	»	مترجم	»	»	»
۸	« منظور پرویز	پاکستان	مهندس برق	شرکت برق منطقه‌ای گیلان	۵۰۰۷/۴	۵۰/۸/۲۸
۹	« ضیاء الدین اکبر	»	»	شرکت برق منطقه‌ای گیلان	۵۰۷۹۶	۵۰/۱۰/۲۵
۱۰	« کالجن بودی سیتار امارارائو	هندوستان	امور مهندسی برق	شرکت برق منطقه‌ای تهران	۵۴۲۱۸	۵۰/۱۲/۱۴
۱۱	« آندره سالیته	فرانسه	سر مهندسی ناظر در شبکه آبیاری	شرکت خدمات مهندسی مهاب	۵۳۴۳۲	۵۰/۱۲/۲
۱۲	« نذیر احمد	پاکستان	امور مهندسی برق	شرکت برق منطقه‌ای اصفهان	۳۱۶۱۸	۵۰/۶/۸

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

در اجرای تبصره ۲ ماده ۱ قانون استخدام متخصصین فنی خارجی مصوب ۴۹/۴/۷ بدینوسیله فهرست موارد استخدام متخصصین فنی خارجی از تاریخ ۵۰/۱/۱ لغایت ۵۰/۱۲/۲۰ و همچنین صورت متخصصین خارجی که در پایان سال مزبور در استخدام ارتش شاهنشاهی بوده اند جمعا در ۱۱ برگ برای استحضار به پیوست تقدیم میگردد.
امیر عباس هویدا

ردیف	نام و نام خانوادگی	شماره گذرنامه	تبعه کشور	متولد سیال	مدرک تحصیلی	عنوان شغل سازمانی	مدت قرارداد	دستمزد ماهانه
۱	بیلی اولسن	y-۹۵۷۹۸۱	آمریکا	۱۹۴۵	دیپلم کامل	تندنویس تیم مشترک آمریکا و انگلیس	۵۰/۱/۲۸ الی ۵۱/۱/۲۷	۴۲۰ دلار (بریال)
۲	گی زارگون	y-۸۹۱۲۴	آمریکا	۱۹۳۹	دیپلم کامل	" " " " " "	۵۰/۱/۲۸ الی ۵۱/۱/۲۷	۴۲۰ دلار (بریال)
۳	محمد اکرم	۷۳۰۸۷۷	پاکستان	۱۹۳۸	-	تندنویس تیم مشترک آمریکا و انگلیس	۵۰/۶/۳۱ الی ۵۱/۶/۳۱	۳۰۰۰۰ ریال
		۷۰/۸/۲۳						

توضیحات:

۱ - ردیف (۱) در تاریخ ۵۰/۳/۱۲ بنابه تقاضای شخصی قراردادش لغو گردید.

۲ - ردیف (۳) افسر یار ارتش پاکستان میباشد.

صورت اسامی پزشکان پاکستانی استخدام نیروی هوایی

ردیف	نام و نشان	حقوق	تخصص
۱	آقای خالد محمود	۷۵۰ دلار	گوش و حلق و بینی
۲	وشتیر احمد راجا	۷۷۰	کودکان
۳	نیسار احمد	۴۰۰	عمومی
۴	محمد سجار	۴۰۰	"
۵	محمد اسلم	۴۰۰	"
۶	ظهرالدین بابر	۴۰۰	"
۷	محمد زویر	۴۰۰	"
۸	سید نصیر عباس	۴۰۰	"
۹	صفیناز انصاری	۴۱۶	"
۱۰	فہیم الدین	۴۰۰	داروساز

صورت اسامی پزشکانی که با آنها قرارداد استخدامی منعقد گردیده و بزودی بایران عزیمت خواهند نمود.

۱	آقای میرزا اقبال احمد	۷۵۰ دلار	داخلی
۲	کشور محمود	۷۵۰	زنان
۳	شمیم سید	۷۷۰	کودکان
۴	عباس قانی	۷۵۰	"
۵	سراج الدین	۴۰۰	عمومی
۶	بشیر احمد راجا	۴۰۰	"
۷	آفتاب حیدر شاه	۷۵۰	گوش و حلق و بینی
۸	خانم راجا	۷۷۰	زنان
۹	فاضل حمید	۴۱۶	عمومی
۱۰	مظہر سید چوہدری	۴۱۶	"
۱۱	عبدالحکیم	۴۳۳	"
۱۲	عبدالمک	۴۳۳	"
۱۳	منیر الدین عبدالقدیر	۴۳۳	"

متخصصان خارجی از ردیف الغایت ۹۴ توسط هواپیمائی ملی ایران استخدام و در سال جاری به این نیرو منتقل گردیده‌اند

ردیف	نام و نشان	ملیت	حقوق	تخصص
۱	نظیر احمد	پاکستانی	۳۹۰ دلار	تکنیسین نگهداری هواپیما
۲	منظور الهی	"	"	رادبو هواپیما
۳	محمدانیس‌الدین آخوند	"	"	تعمیرات بدنه هواپیما
۴	محمد اکرم	"	"	نگهداری موتورجت
۵	ملك احمدخان	"	۵۱۸	"
۶	منظور احمد	"	۴۷۵	"
۷	نور احمد	"	۴۸۵	متخصص آلات دقیق
۸	محمد عباس اختر	"	۴۴۰	مکانیک هواپیما
۹	جان رینو اولیو	فیلیپینی	۳۹۰	تکنیسین نگهداری هواپیما
۱۰	جک دلنی آلن	آمریکائی	۱۱۶۰	استاد زبان انگلیسی
۱۱	انوار احمد	پاکستانی	۴۸۵	تکنیسین رادبو هواپیما
۱۲	احسان الرحمن	"	"	مکانیک هواپیما
۱۳	محمد ایوب اووان	"	"	متخصص موتورجت
۱۴	بشارت احمد	"	۴۹۶	مکانیک هواپیما
۱۵	آفتاب احمد سلیم	"	۳۹۰	متخصص هواپیمای ۱۳۰ - ث
۱۶	چودری نظیر احمد	"	۴۲۱	مکانیک هواپیما
۱۷	حیب‌اله	"	۴۹۸	متخصص موتورجت
۱۸	فضل الرحمان	"	۴۸۵	"
۱۹	فضل الکریم	"	۳۹۰	مکانیک هواپیما
۲۰	محمد تحسین احمد	"	۴۹۴	متخصص هواپیما
۲۱	سیف‌الدین	"	۴۴۴	تکنیسین نگهداری هواپیما
۲۲	عبدالعزیز	"	۳۹۰	"
۲۳	عبدالحفیظ	"	۳۹۰	"
۲۴	محمد اشرف	"	۴۸۵	مکانیک هواپیما
۲۵	محمد عبدالمؤمن	"	۴۷۵	تکنیسین نگهداری هواپیما
۲۶	عبدالحسین	"	۵۵۱	متخصص هواپیما
۲۷	عبیدالحق	"	۵۲۵	متخصص نگهداری هواپیما

متخصصان خارجی از ردیف الغایت ۹۴ توسط هواپیمائی ملی ایران استخدام و در سال جاری به این نیرو منتقل گردیده‌اند

ردیف	نام و نشان	ملیت	حقوق	تخصص
۲۸	عبدالخالق	پاکستانی	۴۷۵ دلار	متخصص هواپیما
۲۹	محمد علیم‌الله بهویان	"	۳۹۰	تکنیسین نگهداری هواپیما
۳۰	جرج آر بین	آمریکائی	۱۱۰	متخصص رادار و کامپیوتر
۳۱	رحیم باکس	پاکستانی	۳۹۰	متخصص موتورجت
۳۲	کاجا عبدالمجید بالا	"	۳۹۰	تکنیسین وسائل ناوبری
۳۳	عبدالحمد بهاتی	"	۳۹۰	"
۳۴	محمد یعقوب بوت	"	۳۹۰	متخصص الکترونیک هواپیما
۳۵	محمد نظیر بهاتی	"	۴۴۰	"
۳۶	محمد اسلم خان جوا	"	۴۴۰	متخصص موتورجت
۳۷	اصغر علی چودری	"	۵۴۰	متخصص سیستم آتش هواپیما
۳۸	محمد شریف چودری	"	۴۸۵	تکنیسین رادبو هواپیما
۳۹	مختار حق	"	۳۹۰	نگهداری
۴۰	احمد حسین	"	۳۹۰	"
۴۱	نور حسین	"	۴۷۵	مکانیک هواپیما
۴۲	نیاز احمدخان	"	۵۲۹	متخصص موتورجت
۴۳	محمد اعظم خان	"	۳۹۰	متخصص وسائل ناوبری هواپیما
۴۴	منظور احمدخان	"	۴۸۰	متخصص مهمات
۴۵	عبدالقادر خان	"	۵۲۵	سرپرست سیستمهای ملخ هواپیما
۴۶	ولایت خان	"	۵۰۸	مکانیک هواپیما
۴۷	قمر الزمان خان	"	۴۸۵	تکنیسین تعمیرات هواپیما
۴۸	حسین خان	"	۴۰۹	"
۴۹	شاهنواز خان	"	۳۹۰	"
۵۰	عبدالعزیز خان	"	۳۹۰	"
۵۱	ریمون اکتیورس	"	۳۹۰	متخصص الکترونیک هواپیما
۵۲	سید زوار حسین رضوی	"	۵۰۰	متخصص نگهداری هواپیما
۵۳	سید فصاحت زیدی	"	۳۲۹	مکانیک هواپیما
۴۵	شمس القمر زیدی	"	۳۹۰	متخصص آلات دقیق
۵۵	محمد سرور العجایب	"	۳۹۰	تکنیسین نگهداری هواپیما

متخصصان خارجی از ردیف ۱ لغایت ۹۴ توسط هواپیمائی ملی ایران استخدام و در سال جاری به این نیرو منتقل گردیده اند

ردیف	نام و نشان	ملیت	حقوق	تخصص
۵۶	جان تیموثی سانتو	آمریکائی	۸۰۰ دلار	متخصص هواپیما
۵۷	استور میو کرو زسانو	فیلیپینی	۳۹۰	تکنیسین نگهداری هواپیما
۵۸	چو دری سلطان محمود	پاکستانی	۳۹۰	متخصص موتور جت
۵۹	ولایت خان سلیم	"	۵۱۷	مکانیک هواپیما
۶۰	گلزار احمد شیخ	"	۴۶۲	"
۶۱	سید محمود شاه	"	۶۷۵	متخصص وسائل ناوبری هواپیما
۶۲	محمد شعیب	"	۳۹۰	آلات دقیق
۶۳	پیر شاه	"	۳۹۰	موتور جت
۶۴	ایجاز حسین شاه	"	۴۹۸	تکنیسین رادیو هواپیما
۶۵	محمد رفیق صوفی	"	۳۹۰	تعمیرات هواپیما
۶۶	محمد صدیق	"	۳۹۰	نگهداری هواپیما
۶۷	محمد حنیف ضیاء	"	۴۷۵	موتور جت
۶۸	اسماعیل طاهر	"	۳۹۰	نگهداری هواپیما
۶۹	وزیر احمد عباس	"	۴۸۴	مکانیک هواپیما
۷۰	عبدالرحمن عارف	"	۳۹۰	تکنیسین تعمیرات هواپیما
۷۱	مباشر علی	"	۶۲۶	"
۷۲	محمد عجایب	"	۳۹۰	نگهداری
۷۳	سید کلب عباس	"	۴۸۰	متخصص موتور جت
۷۴	محمد خلیق الم فاروقی	"	۳۹۰	تعمیرات وسائل ناوبری هواپیما
۷۵	شیخ محمود فاضل	"	۲۵۰	سرپرست تعمیرات وسائل برقی
۷۶	نیسار احمد قریشی	"	۴۹۴	مکانیک هواپیما
۷۷	ویونسو سالاک لوستنی	فیلیپینی	۳۹۰	تکنیسین نگهداری هواپیما
۷۸	محمد لطیف	پاکستانی	۳۹۰	تعمیرات
۷۹	اسلم ملک	"	۴۸۵	متخصص وسائل ناوبری هواپیما
۸۰	شیر محمد	"	۴۹۸	موتور جت
۸۱	محمد حیات ملک	"	۵۵۱	آلات دقیق
۸۲	ملک میان محمد	"	۴۴۲	سیستم کنترل هواپیما
۸۳	محمد رمضان ملک	"	۳۹۰	موتور جت

متخصصان خارجی از ردیف ۱ لغایت ۹۴ توسط هواپیمائی ملی ایران استخدام و در سال جاری به این نیرو منتقل گردیده اند

ردیف	نام و نشان	ملیت	حقوق	تخصص
۸۴	رابرت فرانک مک نامی	آمریکائی	۷۰۰ دلار	متخصص هواپیما
۸۵	فلورنتینو ترینارد مارسیانو	فیلیپینی	۳۹۰	متخصص هواپیما
۸۶	بدر منیر	پاکستانی	۴۸۵	متخصص وسائل ناوبری هواپیما
۸۷	سمیع المبارک	"	۴۸۵	هواپیما
۸۸	جان ملوین هاریدین	آمریکائی	۸۰۰	متخصص اتوپایلر
۸۹	رحیم نور	پاکستانی	۳۹۰	رادیو و هواپیما
۹۰	محمد نظیر	"	۴۵۳	"
۹۱	محمد نظیر ویرک	"	۴۷۵	"
۹۲	غلام یاسین	"	۴۶۲	متخصص وسائل ناوبری هواپیما
۹۳	محمد یاسین	"	۳۹۰	الکترونیک
۹۴	رابرت پری	آمریکائی	۱۶۶	متخصص الکترونیک
۹۵	میشل رومن	"	۳۳۷۵	متخصص تکنوجی ی.ا.
۹۶	بدر منیر مالک	پاکستانی	۶۰۰	متخصص الکترونیک
۹۷	لیم کیوهانگ	کره جنوبی	۵۷۰	"
۹۸	کیم کوانگ	"	۵۹۰	"
۹۹	چونگ های شین	"	۵۷۰	"
۱۰۰	پارک کوانگ یانگ	"	۶۰۰	"
۱۰۱	کیم یانگ چول	"	۵۷۰	"
۱۰۲	های مون چانگ	"	۵۴۰	"
۱۰۳	کیم چانگ سانگ	"	۵۹۰	"
۱۰۴	لی این هوان	"	۶۰۰	"
۱۰۵	پارک هیان یانگ	"	"	"
۱۰۶	شین میونگ چو	"	"	"
۱۰۷	کوسان هو	"	"	"
۱۰۸	یاک جان او	"	"	"
۱۰۹	کانگ کی هانگ	"	۵۴۰	تله تاپ
۱۱۰	اسانگ کان	"	۵۲۰	تهویه
۱۱۱	شین سانگ هیون	"	۵۳۰	"

ردیف	نام و نشان	ملیت	حقوق	تخصص
۱۱۲	بارك سيك چانك	کره جنوبی	۴۰۰ دلار	تهویه
۱۱۳	کیم های یانگ	"	" ۵۲۰	"
۱۱۴	کوچانگ وان	"	" ۶۰۰	ارتباط
۱۱۵	چو سانگ چول	"	" ۲۰۰	"
۱۱۶	لی چول جای	"	" ۵۷۰	"

متخصصان کره‌ای ردیف های ۹۷ تا ۱۱۶ با نیروی هوایی قرارداد استخدامی منعقد نموده و بزودی به ایران عزیمت خواهند نمود.

ضمناً بعلت نیاز مبرم یگانهای در حال تأسیس این نیرو بزودی نیمی بکشورهای پاکستان - کره جنوبی - فیلیپین و آمریکا اعزام و در حدود ۱۲۰ نفر متخصص در تخصصهای مختلف استخدام خواهند نمود.

فهرست موارد استخدام یا تمدید قرارداد متخصصین

ردیف	مجوز استخدام (شماره و تاریخ تصویب نامه)	نام وزارتخانه یا مؤسسه استخدام کننده	نام و نام خانوادگی مستخدم	تابعیت	نوع تخصص و محل خدمت
۱	۵۰/۵/۱۷-۳۰۴۷۶۱	وزارت آب و برق	عبدالحلیم چودری	پاکستان	مهندس برق - شرکت برق منطقه ای جنوب شرقی
۲	۵۰/۵/۱۷-۹۸۴۲۲	"	مقصود حسین تاریق	"	مهندس برق - شرکت برق منطقه ای جنوب شرقی
۳	۵۰/۵/۹-۹۰۷۴۳	وزارت اقتصاد	سویاتا کومار داس	هندوستان	حسابداری تهران
۴	۵۰/۱۲/۳-۵۳۱۲۸۴	"	سید سجاد حیدر همدانی	پاکستان	کارشناس شرکت ملی ذوب آهن
۵	"	"	سید امیرالدین	"	"
۶	۵۰/۶/۶-۳۰۸۸۸۶	وزارت تعاون و امور روستاها	آنا تاس زافیر و پولوس	یونان	کارشناس توتون
۷	۵۰/۶/۱۵-۳۲۴۰۲۷	وزارت تعاون	امانوئل کوچرادیس	"	کارشناس توتون دخانیات ایران
۸	۵۰/۲/۲۵-۲۵۷۰۸	ثبت کل اسناد	پیتر دوایت	هلند	مهندس ژئودزی - ثبت کل
۹	۵۰/۴/۱۹-۶۲۵۶۹	وزارت علوم و آموزش عالی	رابرت فرانک گرایف	سوئیس	مدرس هنر و صنعت - دانشگاه تهران
۱۰	۵۰/۸/۱۳-۳۴۵۶۶۱۰	وزارت علوم و آموزش عالی	توماس کریستین داوید	اتریش	مدرس موسیقی - دانشگاه تهران
۱۱	۵۰/۸/۱۵-۳۶۴۸۴۱۱	وزارت علوم و آموزش عالی	الکس کهلر	آلمان	متخصص بونسفر و ژئومغناطیس تهران
۱۲	۵۰/۹/۱۶-۳۸۰۸۸۱۲	وزارت علوم و آموزش عالی	خاتم آبان کانکا	هندوستان	منشی مخصوص و تند نویس و ماشین نویس لاتین - دانشگاه تهران
۱۳	۵۰/۱۰/۴-۳۸۸۸۴۱۳	وزارت علوم و آموزش عالی	کارل اشلامینگر	آلمان	مدرس گروه آموزش هنرهای تجسمی دانشگاه تهران

فنی خارجی از تاریخ ۵۰/۱/۱ لغایت ۵۰/۱۲/۳۰

ردیف	دستمزد ماهانه بریال	سایر مزایا	کمک کشور متنوع	مدت قرارداد	تاریخ شروع و خاتمه قرارداد
۱	۲۲۰۰۰	هزینه سفر و مأموریت طبق مقررات شرکت	-	یکسال و قابل تمدید تا پنجسال	۵۰/۵/۱۵
۲	۲۲۰۰۰	" " " " " "	-	یکسال و قابل تمدید تا پنجسال	۵۰/۵/۱۵
۳	۸۵۰ دلار آمریکا	حداکثر اضافه کار ۸۰۰۰ ریال در ماه پاداش	-	سه سال	۵۰/۷/۱۰ تا ۵۳/۷/۱۰
۴	۳۰۰۰۰	سالیانه حداکثر ۲۰۰۰۰	-	چهار سال	"
۵	حداکثر	حداکثر اضافه کار ۸۰۰۰ ریال در ماه پاداش	-	"	"
۶	۳۰۰۰۰	سالیانه حداکثر ۲۰۰۰۰ ریال	-	"	"
۷	۲۵۰۰۰	مزایای مستمر ۱۲۶۰۰ ریال اشتغال خارج از مرکز ۲۴۰۰ ریال مزایای سرکشی ماهانه	-	پنج سال	۵۲/۱۲/۲۹-۴۸/۱/۱
۸	۸۰۰۰	۶۲۷۰ ریال اضافه کار ساعتی ۴۳۲۰ ریال خارج از مرکز ۴۸۰۰ ریال مزایای مستمر ۳۳۰۰ ریال مزایای منطقه ای ۱۰۰۰ ریال مزایای	-	"	۵۳/۷/۳۰-۴۸/۸/۱
۹	۲۰۰۰۰	گردوغبار ۸۰۰ ریال فوق العاده روزانه ۱۰۰۰ ریال در صورت مأموریت	-	دو سال	۵۱/۱۲/۲۹-۵۰/۱/۱
۱۰	۵۳۵۵۰	-	-	یکسال	۵۱/۵/۳۱-۵۰/۶/۱
۱۱	۳۰۰۰۰	-	-	"	۵۱/۴/۱-۵۰/۴/۱
۱۲	۳۸۸۰۰	-	-	یکسال و ۵ ماه	۵۱/۱۲/۱-۵۰/۷/۱
۱۳	۳۰۰۰۰	-	-	یکسال	۵۱/۹/۱۰-۵۰/۹/۱
۱۴	۴۰۰۰۰	-	-	"	۵۱/۸/۱-۵۰/۸/۱

فهرست موارد استخدام یا تمدید قرارداد متخصصین

ردیف	مجوز استخدام (شماره و تاریخ تصویب نامه)	نام وزارتخانه یا مؤسسه استخدام کننده	نام و نام خانوادگی مستخدم	تابعیت	نوع تخصص و محل خدمت
۱۴	۵۰/۱۲/۲-۵۰۷۱۸	وزارت علوم و آموزش عالی	خانم لیدیانیکلا	اتحاد	مدرس زبان روسی - دانشگاه تهران
۱۵	۵۰/۲/۲۵-۲۹۸۰	"	یوموراویووا	جماهیر شوروی	"
۱۶	۵۰/۴/۲۲-۵۵۱۰	"	هنریک لودوویگ سابرک	نروژ	مدرس ریاضیات - دانشسرای عالی
۱۷	۵۰/۱۲/۲-۵۳۲۰۴	"	فیلیپ دورتی	امریکا	مدرس زبان انگلیسی
۱۸	۵۰/۴/۷-۷۷۹۸	"	ونود بهاری جوهری	هندوستان	مکانیک مؤسسه ریاضیات
۱۹	۵۰/۱۲/۳-۵۳۶۶۰	"	یوسف حسین نایف	اردن هاشمی	مدرس زبان عربی - دانشگاه مشهد
۲۰	"	"	الیزابت اتلو	امریکا	مدرس در مرکز تعلیمات دانشکده پزشکی دانشگاه مشهد
۲۱	"	"	مارتالین هینز	امریکا	"
۲۲	"	"	دان یاگر	امریکا	"
۲۳	"	"	مارک انکارگت	امریکا	"
۲۴	"	"	جان سوایز	امریکا	"
۲۵	"	"	ویلر تانکستون	امریکا	"
۲۶	"	"	روت آستیفنسون	امریکا	"
۲۷	"	"	داریل اسپنسر	امریکا	"
۲۸	"	"	جیمز گود	امریکا	"
۲۹	"	"	جورج کارتر	امریکا	"
۳۰	"	"	جان توماس گوردون	امریکا	"
۳۱	"	"	دیوید مانرو	امریکا	"
۳۲	۵۰/۴/۱۹-۷۸۵۶	"	محمد عبدالحق	پاکستان	"
۳۳	۴۹/۷/۴-۳۲۰۶۰	"	دیوید وین لئونارد	امریکا	کتابدار - مؤسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی
۳۴	۵۰/۵/۹-۹۵۳۶	وزارت فرهنگ و هنر	پادما کارچیت نیس	هندوستان	جانورشناس - دانشکده کشاورزی و دامپروری رضائیه
۳۵	۵۰/۷/۱۱-۳۴۲۰	"	ایوان آنتن ژیرار	سوئیس	متخصص نقاشی - دانشکده تزئینی
		"	آلن بایاش	فرانسه	هنرآموز هنرهای تزئینی

فنی خارجی از تاریخ ۵۰/۱/۱ لغایت ۵۰/۱۲/۳۰

ردیف	دستمزد ماهانه به ریال	سایر مزایا	کمک کشور - متبوع	مدت قرارداد	تاریخ شروع و خاتمه قرارداد
	۳۹۰۰۰	هزینه مربوط بدریافت اجازه کار هزینه بلیط هواپیما درجه تور ایست رفت و برگشت با ۱۰ کیلو بار اضافه	-	یکسال	۵۰/۷/۱-۵۰/۷/۱
	۱۳۵۰۰۰	-	-	یکسال	۵۱/۶/۸-۵۰/۶/۹
	۶۵۰۰۰	-	-	یکسال	۵۱/۶/۹-۵۰/۶/۱۰
	۱۰۰۰۰۰	-	-	۵ ماه	۵۱/۴/۲۷-۵۰/۱۱/۳۰
	۳۷۵۰۰	-	-	یکسال	۵۱/۵/۱۰-۵۰/۵/۱۰
	۳۰۰۰۰	ماهانه ۲۵۰۰ ریال بابت کرایه مسکن	-	یکسال	۵۱-۵۰ سال تحصیلی
	۳۰۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۰۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۱۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۰۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۵۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۵۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۳۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۵۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۰۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۰۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۰۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۳۵۰۰۰	"	-	یکسال	"
	۲۸۰۰۰	"	-	یکسال	۵۱/۱/۱-۵۰/۱/۱
	۴۰۰۰۰	-	-	دو سال	۵۱/۷/۴-۴۹/۷/۴
	۴۰۰۰۰	۸۰۰۰ ریال	-	یکسال	۵۱/۴/۱-۵۰/۴/۱
	۴۰۰۰۰	-	-	"	۵۱/۷/۱-۵۰/۷/۱

فهرست موارد استخدام یا تمدید قرارداد متخصصین

ردیف	مجوز استخدام (شماره و تاریخ تصویبنامه)	نام وزارتخانه یا مؤسسه استخدام کننده	نام و نام خانوادگی مستخدم	تابعیت	نوع تخصص و محل خدمت
۳۶	۵۰/۷/۱۱-۳۳۴۳۰	وزارت فرهنگ و هنر	کارمن اسوریو	اسپانیا	هنرآموز پیانو - هنرستان عالی موسیقی
۳۷	۵۰/۶/۲۱-۳۲۲۹۰	« «	روبرت توماس	فرانسه	هنرآموز باله - هنرستان باله
۳۸	۵۰/۵/۹-۹۵۲۴۳۸	« «	آن لورا	فرانسه	کارشناس موزه داری - اداره کل موزه‌ها و حفظ بناهای تاریخی
۳۹	۴۹/۱۱/۲۴-۵۰۶۱۴	« «	مصطفی دالی احمد	الجزایر	معلم نرمش و تربیت صدا روی صحنه تئاتر
۴۰	۵۰/۹/۱۶-۳۷۶۰۸	وزارت کشاورزی	کریستیان رموال ربرت	فرانسه	متخصص ژنتیک پنبه
۴۱	« «	« «	مارک دشتر	فرانسه	متخصص اگرونومی پنبه اصلاح و تهیه نهال و
۴۲	« «	« «	فرانسیس اوبرتون	فرانسه	متخصص تکنولوژی پنبه بذرسازمان
۴۳	« «	« «	فرانسیس ریب	فرانسه	متخصص ترویج پنبه پنبه و دانه‌های روغنی

نی خارجی از تاریخ ۵۰/۱/۱ لغایت ۵۰/۱۲/۳۰

دستمزد ماهانه به ریال	سایر مزایا	کمک کشور متبوع	مدت قرارداد	تاریخ شروع و خاتمه قرارداد
۱۰۰۰۰	-	-	یکسال	۵۱/۴/۱-۵۰/۴/۱
۴۰۰۰۰	-	-	»	۵۱/۵/۱-۵۰/۵/۱
۱۵۰۰۰	-	-	»	۵۱/۳/۱-۵۰/۳/۱
۲۵۰۰۰	-	-	»	۵۰/۱۰/۱-۴۹/۱۰/۱
۵۰۰۰۰	فوق العاده روزانه ۱۰۰۰۰ ریال	-	سه سال	۵۳/۹/۳۰-۵۰/۱۰/۱
۵۰۰۰۰	هزینه سفر و در صورت مأموریت	-	»	»
۵۰۰۰۰	»	-	»	»
۵۰۰۰۰	»	-	»	»